

Inhoud

Doelstelling	4
Tijdelijk behandeling zaak.....	5
Welke stappen neemt een kantonrechter op zitting?	6
Machtiging	7
Wanneer moet er een machtiging worden overgelegd?.....	7
Wie kan er machtigen?	7
Wat als de machtiging niet goed is?.....	8
Wanneer kan de kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk verklaren?	8
Handige jurisprudentie.....	8
Zekerheidstelling	9
Artikel 11 WAHV	9
Wat als de betrokkene niet kan betalen?	9
Praktijk: Zekerheidstelling	10
Wat als de gemachtigde de zekerheid niet kan stellen?	11
Zekerheidstelling: Wanneer kan de kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk verklaren?.....	11
Handige jurisprudentie: Zekerheidstelling.....	11
Tijdigheid beroep tegen beslissing van de officier van justitie	12
Wie moet aantonen dat brieven zijn verzonden?	12
De betrokkene is maar één dag te laat!.....	13
Praktijk: tijdigheid beroep bij de kantonrechter.....	13
Handige jurisprudentie.....	14
Ontvankelijkheid betrokkene, anders dan machtiging, zekerheid en tijdigheid	15
Gronden van beroep	15
Nader aan te voeren gronden.	15
Praktijk: gronden	16
Handige jurisprudentie.....	16
Gebreken beslissing ovj	18
De hoorplicht.....	18
Hoe wordt gewezen op de mogelijkheid om te worden gehoord?	19
Wat als er niet wordt gehoord? Leidt dit tot een proceskostenvergoeding?.....	19
Praktijk hoorplicht	20
Handige jurisprudentie hoorplicht	21
De informatieplicht	21
Wat wordt wel/niet aangemerkt als een op de zaak betrekking hebben stuk?.....	21
Wat als de informatieplicht is geschonden?	22
Praktijk informatieplicht	22
Handige jurisprudentie: Informatieplicht	23
Het motiveringsgebrek.....	24
Praktijk: Motiveringsgebrek	25

Handige jurisprudentie: Motiveringsplicht	26
De onjuiste beslissing inzake de ontvankelijkheid van de betrokkene.....	27
Praktijk: onjuiste beslissing inzake ontvankelijkheid	27
Ontvankelijkheid van het beroep tegen de inleidende beschikking	28
Geen ambtshalve toets van tijdigheid van het beroep tegen de inleidende beschikking.	28
Geen ambtshalve toets van de machtiging bij het beroep tegen de inleidende beschikking.	29
Handige jurisprudentie: Ontvankelijkheid bij OVJ	29
Inhoudelijke verweren: uitgangspunten	30
Vrije bewijsleer	30
De verweten gedraging moet kunnen worden vastgesteld.....	30
De verweten gedraging moet overtuigend kunnen worden vastgesteld	31
Moet de betrokkene bewijs van zijn onschuld aanleveren?	32
Praktijk: Bewijsleer.....	32
Handige jurisprudentie: bewijsleer.....	33
Wie is er aansprakelijk voor de gedragingen die zijn begaan?	34
Uitzonderingen kentekenaansprakelijkheid	34
Aannemelijk maakt dat tegen zijn wil door een ander van het motorrijtuig onderscheidenlijk de aanhangwagen gebruik is gemaakt en dat hij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen	35
Praktijk: Diefstal/joyriding/gebruik niet kunnen voorkomen	35
Handige jurisprudentie: Gebruik voertuig redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen	35
Een voor een termijn van ten hoogste drie maanden schriftelijk bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst overlegt waaruit blijkt wie ten tijde van de gedraging de huurder van het motorrijtuig onderscheidenlijk de aanhangwagen was, ...	37
Praktijk: Huurzaken	37
een vrijwaringsbewijs, bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van het Kentekenreglement, of een verklaring als bedoeld in de artikelen 31 tot en met 33 van het Kentekenreglement, overlegt waaruit blijkt dat hij ten tijde van de gedraging geen eigenaar of houder meer was van het betrokken motorrijtuig onderscheidenlijk de betrokken aanhangwagen	38
Inhoudelijke verweren: Gedraging specifiek.....	39
Bebording.....	39
Verkeersbesluiten, de BABW en de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens....	40
Praktijk: Bebording.....	41
Handige jurisprudentie: bebording.....	42
Beslismogelijkheden van de kantonrechter	50
Proceskostenvergoeding	51
Dwangsom	59
Praktijk: Dwangsom	59
Praktijk: Rekentool WAHV	60
Werkinstructie 2019: Wettelijk kader in de AwB.....	63
Wanneer komt een dwangsom aan de orde in hoger beroep?.....	64
Ingebrekestelling	65
Verdaging beslistermijn	65

Opschorting beslistermijn	66
Losse jurisprudentie	68
Beoordeling (de dwangsom)	69
Administratieve afhandeling in AMBer	71
Aanvullend PV / aangehouden zaken	71

Doelstelling

Het maken van een overzichtelijk naslagwerk voor (nieuwe) collega's.

Met dit document streven we naar een overzicht van veelvoorkomende jurisprudentie waarmee het gros van de verweren kan worden gepareerd.

Daarnaast worden in het document vindplaatsen van relevante documentatie en andere wetenswaardigheden opgenomen.

Het document volgt –in zeer grove lijnen– de stappen die een kantonrechter op zitting neemt bij de behandeling van een zaak op zitting.

Met dit document streven we niet naar een uitputtend overzicht met jurisprudentie voor alle details die zich voor *kunnen* doen. Voor een volledig overzicht van jurisprudentie (gepubliceerd en niet-gepubliceerd) verwijzen we naar het Platform ZV.

Tijdelijk behandeling zaak

(Standaard verloop van een zaak; beperkt tot en met kantonfase)

	Instantie / Persoon
Beschikking opgelegd door verbalisant	Politie / Gemeente / RDW
Printen en verzending CJIB	CJIB
Beroepstermijn 6 weken	-
Administratief beroep	Betrokkene / gemachtigde
Beoordeling beroep door OVJ. (Begin beslistermijn ¹)	Parket CVOM
(Evtl) opvragen 'gebreken dossier ' bij betrokkene / opsporingsinstantie	Parket CVOM
(Evtl) Hoorzitting voor gemachtigde/betrokkene	Parket CVOM
Beslissing door OVJ	Parket CVOM
Verzending beslissing	CJIB / CVOM (indien LBE)
Beroepstermijn 6 weken	
Beroep tegen beslissing OVJ	Betrokkene / Gemachtigde
Herbeoordeling door OVJ	Parket CVOM
Versturen ontvangstbevestiging + Brief zekerheidstelling	Parket CVOM
(Evt.) Versturen rappelbrief zekerheidstelling	Parket CVOM
Doorzending beroep naar rechtbank	Parket CVOM
Planning zaak op zitting	Rechtbank
Behandeling zaak op zitting	Rechtbank / CVOM / Betrokkene Gemachtigde
(Evt.) Verwerken aangehouden zaken	Rechtbank / CVOM / Betrokkene
Beslissing kantonrechter	Rechtbank
Beroepstermijn 6 weken	-
Uitvoering beslissing indien geen hoger beroep	Parket CVOM > CJIB

¹ De beslistermijn van de officier van justitie bedraagt 16 weken en begint daags na de uiterste beroepsdatum te lopen. De termijn kan met 10 weken verlengd worden. Onder specifieke omstandigheden wordt de beslistermijn opgeschort.

Welke stappen neemt een kantonrechter op zitting?

Het stappenplan van de kantonrechter kan in grote lijnen als volgt worden opgedeeld.

1. Machtiging
2. Zekerheidstelling
3. Tijdigheid van het beroep bij de kantonrechter
4. Ontvankelijkheid betrokkene op basis van 6:5 Awb
5. Toetsing van beslissing van de officier van justitie
6. Inhoudelijke verweren
7. Dwangsommen
8. Proceskostenvergoeding

Dit document zal deze stappen qua opbouw ook volgen.

Van belang is dat men in gedachte houdt dat gebreken, te wijten aan betrokkene of diens gemachtigde, in de stappen 1 tot en 4 met zich mee kunnen brengen dat de kantonrechter niet toekomt aan de latere stappen.

Indien er bijvoorbeeld geen zekerheid wordt gesteld², ondanks dat men daartoe de gelegenheid heeft gekregen, brengt dit met zich mee dat de kantonrechter ook niet meer zal kijken naar andere aspecten als tijdigheid en/of inhoud.

---

² Het sanctiebedrag moet worden betaald voordat de kantonrechter het beroep verder in behandeling mag nemen.

Machtiging

Let op! Een soortgelijke toets wordt ook toegepast door de officier van justitie bij de eerste beoordeling van de zaak. Deze materie zal in een later hoofdstuk daarom nogmaals terugkomen.

Wanneer moet er een machtiging worden overgelegd?

Indien een ander persoon dan de betrokkene schriftelijk (dan wel op zitting) gronden wil inbrengen tegen de beslissing van de officier van justitie, zal deze persoon gemachtigd moeten zijn door de betrokkene, zijnde degene aan wie de beschikking is opgelegd.

Het Hof stelt geen strenge eisen aan een machtiging. De achterliggende gedachte bij het vragen om een machtiging is, of er redelijkerwijs twijfel bestaat of de gemachtigde de betrokkene mag vertegenwoordigen.

Vanuit die optiek benadert het hof de vraag of een machtiging moet worden gevraagd en of een overgelegde machtiging toereikend kan worden geacht.

Als een particulier namens zijn echt- of huisgenoot optreedt, zal dat niet snel twijfel oproepen. We kunnen er van uitgaan dat dit aan de keukentafel besproken is en dat daarbij ook de sanctiebeschikking of de beslissing van de officier van justitie of de kantonrechter zijn overgelegd.³ Maar als het gaat om veelvuldig optredende rechtsbijstandsverleners op WAHV-gebied ligt dat anders.

Dan kan er reden zijn om een machtiging te vragen en de machtiging kritisch te bekijken.

In de praktijk is een machtiging vaak van belang bij:

- zaken van beroepsgemachtigden,
- zaken met een geleased voertuig en
- zaken waarbij een, niet eerder in het dossier genoemd, persoon op zitting verschijnt

Wie kan er machtigen?

Alleen de betrokkene kan een ander machtigen.

Hier is echter een uitzondering op:

Hoofddlijn in de jurisprudentie van het hof is dat een derde niet kan worden ingeschakeld als de machtiging niet in ondermachtiging voorziet. Op die regel is een uitzondering geaccepteerd, namelijk als de gemachtigde in lease-situaties, dat is doorgaans de bestuurder van het voertuig, professionele rechtshulp inschakelt. Dat moet mogelijk zijn zonder dat de machtiging die door de leasemaatschappij is afgegeven, daarin voorziet, zo blijkt uit het arrest van 11 december 2014 (GHARL:2014:9655).

In de praktijk zal men vaak zien dat een lease maatschappij betrokkenen in hun schrijven al machtigen om beroep in te stellen. In die situatie kan en mag de lessee (dus niet zijnde de betrokkene) ook een derde inschakelen.

---

³ Overgenomen vanuit de reader Hof 2017. Let op: Er zijn kantonrechters die ook van huis- en echtgenoten een machtiging verlangen.

Wat als de machtiging niet goed is?

Als de officier van justitie of de kantonrechter tot de conclusie komt dat een machtiging moet worden gevraagd of dat de overgelegde machtiging niet voldoende is, moet wel de mogelijkheid tot herstel van verzuim worden geboden. Daarvoor moet een termijn worden geboden. Pas als die termijn niet is benut, mag het beroep niet-ontvankelijk worden verklaard. In het arrest van 15 september 2015, GHARL:2015:6795 was die gelegenheid niet geboden.

De voor het herstel van het verzuim geboden termijn moet redelijk zijn. Een redelijke termijn is doorgaans vier weken.⁴

In de praktijk zal een zaak op zitting worden aangehouden om alsnog een machtiging te overleggen. Sommige kantonrechters bieden de gelegenheid om de machtiging na te sturen en de zaak toch inhoudelijk te bespreken in afwachting van die machtiging. Hoewel dit een praktische oplossing lijkt, is deze handelswijze niet geheel wenselijk.

Wanneer kan de kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk verklaren?

Slechts indien er een machtiging is gevraagd aan de beroepsinsteller middels een verzuimbrief of tussenbeslissing en indien dat verzuim vervolgens niet wordt gerepareerd, kan een kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

Een persoon die op zitting pas voor het eerst in beeld komt, zal zonder machtiging niet het woord mogen voeren. In een dergelijk geval zal er geen niet-ontvankelijkheid kunnen voortvloeien uit deze situatie. Dit laatste mits het beroep tegen de beslissing verder geen gebreken heeft.

In de praktijk; indien er wordt geconstateerd dat er geen machtiging is, zal men doorgaans eerst de *pretense* gemachtigde, zijnde de persoon zonder machtiging, in de gelegenheid stellen om dit verzuim te herstellen. Pas als dat verzuim niet wordt herstelt, kan men overgaan tot niet-ontvankelijk verklaren.

Handige jurisprudentie

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2022:3847>

Machtiging. Artikel 9 WAhv. Alleen degene die administratief beroep heeft ingesteld of namens wie dat is gedaan, kan beroep instellen tegen de beslissing van de officier van justitie. Dat het administratief beroepschrift feitelijk is ingediend door een gemachtigde, maakt hem of haar niet zelfstandig beroepsgerechtigd bij de kantonrechter.

GHARL:2015:8095

In de zaak die heeft geleid tot het arrest van het hof van 27 oktober 2015 (GHARL:2015:8095) had de gemachtigde in de fase van het administratief beroep wel een machtiging overgelegd. De officier van justitie had het beroep inhoudelijk beoordeeld. In de procedure bij de kantonrechter had de gemachtigde geen machtiging overgelegd. De kantonrechter mocht daar ook naar vragen, aldus het hof. De enkele omstandigheid dat in de fase van administratief beroep een machtiging is overgelegd betekent niet dat die machtiging ook voor de procedure bij de kantonrechter heeft te gelden. Elke procedure kent zijn eigen regime in dit opzicht.

---

⁴ Evt. arrest opzoeken

Zekerheidstelling

Artikel 11 WAHV

Voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling dient de betrokkene, zijnde degene aan wie de beschikking is opgelegd, zekerheid te stellen.

Een en ander wordt omschreven in artikel 11 WAHV.

Artikel 11 WAHV:

2. Indien de administratieve sanctie ten minste € 225 bedraagt, dient zekerheid te worden gesteld voor de betaling van € 225 en de administratiekosten. Voor personen die ten tijde van de gedraging nog geen 16 jaar oud waren, geldt de helft van de in de eerste volzin genoemde bedragen.

..

4. De zekerheid wordt door de indiener gesteld bij Onze Minister, hetzij op de door Onze Minister voorgeschreven wijze, hetzij anderszins door overboeking op de rekening van Onze Minister. De officier van justitie wijst de indiener van het beroepschrift na de ontvangst ervan op de verplichting tot zekerheidstelling en deelt hem mee dat de zekerheidstelling dient te geschieden binnen twee weken na de dag van verzending van zijn mededeling. Indien de zekerheidstelling niet binnen deze termijn is geschied, wordt het beroep door de kantonrechter niet-ontvankelijk verklaard, tenzij redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener in verzuim is geweest.

De betrokkene dient het bedrag van de administratieve sanctie (tot een max van €225) te betalen EN de administratiekosten. Deze betaling dient te geschieden binnen twee weken na verzending van de rappelbrief zekerheidstelling. Indien dit niet wordt gedaan EN betrokkene geen draagkrachtverweer voert, kan de kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

Wat als de betrokkene niet kan betalen?

Het uitgangspunt is dat de verplichting tot zekerheidstelling het recht op toegang tot een onafhankelijke rechterlijke instantie niet belemmert.

Als echter blijkt dat de toegang tot de rechter door de financiële situatie van de betrokkene wel zou worden belemmerd (door bijvoorbeeld beperkt inkomen of *zeer* grote schulden⁵), is de verplichting tot zekerheidstelling een ontoelaatbare beperking van het in artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) gegarandeerde recht op toegang tot een onafhankelijke rechterlijke instantie.

In gevallen waarin de betrokkene in de procedure bij de kantonrechter aanvoert dat om financiële redenen niet of niet binnen de termijn zekerheid kan worden gesteld tot het totale verlangde bedrag, heeft de kantonrechter twee mogelijkheden:

- hij acht aannemelijk dat de betrokkene niet in staat is om zekerheid te stellen, stelt de zekerheid op nihil en behandelt de zaak inhoudelijk;
- of*
- hij nodigt de betrokkene uit om op een openbare zitting te worden gehoord over de financiële draagkracht.

---

⁵ Arrest opzoeken: Schulden in kader van zekerheidstelling

Als de kantonrechter de betrokkene uitnodigt om op een openbare zitting te worden gehoord over de financiële draagkracht, heeft de kantonrechter weer twee mogelijkheden:

- hij acht aannemelijk dat de betrokkene niet (volledig) in staat is zekerheid te stellen. In dat geval zal hij een bedrag van de zekerheid moeten vaststellen dat in overeenstemming is met de draagkracht van de betrokkene. Zo nodig moet de betrokkene een nadere termijn worden gegeven waarbinnen alsnog het verlaagde bedrag aan zekerheid kan worden gesteld;

Of

- hij acht de betrokkene in staat volledig zekerheid te stellen. In dat geval moet de kantonrechter de betrokkene een nadere termijn geven om alsnog het volledige bedrag van de zekerheid te betalen.

Een draagkracht verweer moet voorafgaand aan het einde van de uiterste datum zekerheidstelling worden gevoerd.⁶

Praktijk: Zekerheidstelling

In de praktijk ziet men dat reeds bij het indienen van het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie de betrokkene zich al uitlaat over de mogelijkheid tot zekerheidstelling. Dit is een standaardvraag die aan de orde komt, indien iemand via het digitaal loket in actie komt. Een dergelijke stelling wordt al snel aangemerkt als een 'draagkrachtverweer'.

Om een draagkracht verweer te honoreren dient dit draagkrachtverweer (in principe) wel onderbouwd te worden met ondersteunende documenten.

Het staat de officier van justitie vrij om ter zitting een standpunt in te nemen over de aangeleverde stukken. Een enkel bankafschrift met een laag of negatief saldo zegt niets over de inkomsten van een betrokkene. Een betrokkene die een laag saldo heeft, maar een bankafschrift toont met meerdere aankopen bij de snackbar en/of tabakswinkel zal ook met meer moeten komen.

Het is de kantonrechter die uiteindelijk de beslissing neemt over de zekerheidstelling. Er zijn meerdere kantonrechters die zeer gemakkelijk omgaan met draagkrachtverweren en deze snel honoreren om de zaak inhoudelijk te bespreken.⁷

Indien wij het draagkrachtverweer van betrokkene onvoldoende aannemelijk achten, dan verzoeken wij op zitting de betrokkene alsnog de gelegenheid te geven om binnen een redelijke termijn zekerheid te stellen.

We kunnen ook verzoeken om een lager bedrag dan de administratieve sanctie aan zekerheid te laten stellen. Doorgaans wordt een bedrag van 70 euro aan zekerheidstelling als een redelijke 'drempel' geacht.

Uiteraard kunnen wij ook verzoeken om de zekerheidstelling op nihil te stellen indien wij dat wenselijk achten

---

⁶ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:8869>

⁷ De rechtbank Noord-Holland heeft enige tijd, voorafgaand aan de zitting, alle draagkrachtverweren -ongeacht onderbouwing- gehonoreerd om de zaken op zitting te behandelen.

Wat als de gemachtigde de zekerheid niet kan stellen?

Het uitgangspunt is dat niet de gemachtigde, maar **de betrokkene** zekerheid dient te stellen. Vaak komt een gemachtigde / feitelijke bestuurder van het voertuig op zitting met het verweer dat hij/zij niet kan betalen. Dat enkele verweer kan echter niet tot gevolg hebben dat de zekerheidstelling op nihil wordt gesteld.

Zekerheidstelling: Wanneer kan de kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk verklaren?

Om het beroep niet-ontvankelijk te verklaren in verband met de zekerheidstelling zal er aan een aantal voorwaarden moeten worden voldaan:

- De officier van justitie heeft op een deugdelijke wijze gewezen op de verplichting om zekerheid te stellen. Deze verwijzing wordt gedaan in de ontvangstbevestiging EN
- De officier van justitie of de rechtbank een rappelbrief heeft verzonden (naar het juiste adres) waarin nogmaals wordt gewezen op de verplichting tot zekerheidstelling EN
- Er is voorgaand aan de uiterste datum zekerheidstelling geen draagkrachtverweer gevoerd *of* betrokkene heeft, ondanks daartoe voldoende gelegenheid te hebben gehad, niet (tijdig) de volledige zekerheidstelling voldaan.

Het verwijzen naar de zekerheidstelling gebeurt in de praktijk middels een ontvangstbevestiging en een rappelbrief zekerheidstelling welke op automatische wijze worden vervaardigd en verzonden.

Let op! De brieven waarin wordt verwezen naar de verplichting om zekerheid te stellen dienen aan specifieke voorwaarden te voldoen. Indien de zekerheidsbrieven onjuist zijn, wat van 2018 tot en met februari 2020 het geval was, kunnen deze brieven niet worden gebruikt om te stellen dat betrokkene redelijkerwijs in verzuim was.⁸

Handige jurisprudentie: Zekerheidstelling

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:9342>

In de zekerheidsbrieven is verzuimd de relevante wetsbepaling te vermelden. In dit geval is de betrokkene daardoor niet in zijn belangen geschaad. Uit zijn reactie blijkt dat het hem duidelijk was dat hij zekerheid moest stellen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:10399>

Zekerheidsbrieven. De eerste zekerheidsbrief is naar een verkeerd huisnummer verzonden. Het is het hof voorts ambtshalve bekend dat in de in deze zaak relevante periode de tweede zekerheidsbrief niet is verzonden. Gelet hierop kan de betrokkene niet worden toegerekend dat hij niet tijdig zekerheid heeft gesteld. Daarom kan de beslissing van de kantonrechter niet in stand blijven

---

⁸ Zie onder meer

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:9342>

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:10399>

Tijdigheid beroep tegen beslissing van de officier van justitie

Het beroep tegen **de beslissing van de officier van justitie** moet tijdig worden ingesteld, dat wil zeggen binnen zes weken na de dag waarop de beslissing op de voorgeschreven wijze is bekend gemaakt (artikel 6:7 Awb en artikel 6:8, eerste lid, Awb). De beroepstermijn wordt verlengd in die situaties waarop de Algemene termijnenwet betrekking heeft. Het beroepschrift moet voor het einde van de termijn worden ingediend. Op welk moment wordt beroep ingesteld? Dat is op het moment dat het beroepschrift ter post wordt bezorgd. En dat is de datum op het poststempel, behoudens tegenbewijs. Zie het arrest van 11 juni 2012 (GHLEE:2012:2572).

Het komt voor dat het poststempel niet leesbaar is. Dan hanteert het hof, bij binnenlandse postbezorging, in navolging van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de fictie dat het beroepschrift uiterlijk de tweede werkdag voor ontvangst ter post is aangeboden. Zie het arrest van 10 december 2012 (GHLEE:2012:5520).

Soms is de envelop waarin het beroepschrift is aangeboden in het ongereede geraakt. Dan krijgt de betrokkene het voordeel van de twijfel. Het hof hanteert dan het uitgangspunt van artikel 6:9, tweede lid, Awb, dat het beroepschrift geacht wordt tijdig ter post te zijn bezorgd als het niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen. Zie het arrest van 7 februari 2013 (GHARL:2013:840).

Let op! Bij **buitenlandse post**: indien het beroepschrift van een buitenlandse betrokkene een poststempel bevat van voor uiterste beroepsdatum maar pas uiterlijk na vier weken na afloop termijn binnen is dan zal het beroep nog steeds als tijdig worden aangemerkt. Het is dan niet tijdig (te laat), maar het is dan verschoonbaar (6:11 Awb) en dus ontvankelijk.

Indien het beroepschrift van een buitenlandse betrokkene geen poststempel bevat maar wel binnen een week na de uiterste beroepstermijn binnen is dan zal het beroep nog steeds als tijdig worden aangemerkt. Zie ECLI:NL:GHARL:2020:1943 en ECLI:NL:GHARN:2011:BS1145.

In de praktijk. Indien een beroep tegen de beslissing van de officier van justitie niet binnen de daarvoor gestelde termijn wordt ingesteld EN er geen goede reden is gegeven om die termijnoverschrijding verschoonbaar te achten, dan kan de kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

Wie moet aantonen dat brieven zijn verzonden?

Dit hangt af van de briefsoort. Doorgaans speelt deze vraag met betrekking tot beperkt aantal brieven.

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen landelijke beslissingen en lokale beslissingen (ook wel LBE-brieven genoemd).

Landelijke beslissingen zijn beslissingen waarbij de officier van justitie gebruik maakt van standaard tekstblokken die reeds bekend zijn bij het CJIB. De motivering maakt onderdeel van de brief welke wordt geprint en verzonden door het CJIB.

Lokale beslissingen worden handmatig opgemaakt door een beoordelaar bij het Parket CVOM. Het CJIB verstuurt de acceptgiro, maar de motiveringstekst (of eigenlijk de daadwerkelijke beslissing) wordt geprint en verzonden door het Parket CVOM.

1. Brieven verzonden door betrokkene/gemachtigde.

Het is aan de betrokkene of gemachtigde om zelf aan te tonen hun brieven zijn verzonden.

2. Brieven verzonden door het CJIB.

Dit zijn de landelijke beslissingen. Het gaat hier om brieven die worden geprint en verzonden op geautomatiseerde wijze. Het Hof gaat uit van de verzending van die brieven. Het is aan betrokkene of diens gemachtigde om op geloofwaardige wijze te ontkennen dat die brieven zijn ontvangen.
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHLEE:2009:BP3020>

3. Brieven verzonden door het Parket CVOM

Het gaat hier om de lokale beslissingen, zijnde de motivering van de officier van justitie. Deze brieven worden handmatig opgemaakt en verzonden door het Parket CVOM.

In een dergelijk geval dient de officier van justitie aannemelijk te maken dat de brieven zijn verzonden. Doorgaans wordt dit (bij gemachtigden) gedaan door middel van een verzendadministratie.⁹

Let op, artikel 6:17 Awb!

Indien iemand zich laat vertegenwoordigen, stelt het orgaan dat bevoegd is op het bezwaar of beroep te beslissen, de op de zaak betrekking hebbende stukken in ieder geval ter beschikking aan de gemachtigde.

Een beslissing van de officier van justitie moet worden verzonden naar een gemachtigde indien deze ten tijde van de beslissing bekend is.¹⁰

De betrokkene is maar één dag te laat!

Ook een termijnoverschrijding van één dag kan tot een niet-ontvankelijk beroep leiden. De keerzijde is dat de betrokkene zes weken de tijd heeft gehad om in actie te komen.

Wel is het belangrijk bij een minimale overschrijding goed te kijken naar de Algemene Termijnen wet. Een uiterste beroepsdatum die op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag eindigt, wordt verlengd tot en met de eerstvolgende dag die niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag is.¹¹

Een opmerkelijk voorbeeld was een zaak waarin de beroepstermijn liep tot en met 2 april 2021 en waarin betrokkene pas op 6 april 2021 in actie kwam. De conclusie dat betrokkene te laat is, is onjuist. Realiseer je dat 2 april Goede vrijdag was en 5 april Tweede Paasdag.

Praktijk: tijdigheid beroep bij de kantonrechter

In de praktijk kijken we bij de voorbereiding van zaken al naar de tijdigheid van het beroep bij de kantonrechter. De tijdigheid van het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie is een punt van dwingende aard. Sommige kantonrechters vergeten dit punt te behandelen en gaan gelijk over op de inhoud. In een dergelijk geval kan je op de termijnen wijzen en daar een standpunt over innemen.

De vaste lijn in de jurisprudentie is dat men niet lichtelijk over termijnoverschrijdingen heen stapt. Men is hier doorgaans ook streng in. Vaak wordt als voorbeeld gegeven een betrokkene die in coma in het ziekenhuis ligt en die daardoor echt niet eerder in actie kon komen. Het staat een betrokkene

---

⁹ Volledigheidshalve: Ook bij verzuimbrieven, uitnodigingen voor hoorzittingen en handmatige opgemaakte VBE-brieven (zie hoofdstuk dwangsom) dient de officier van justitie de verzending aannemelijk te maken.

¹⁰ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHLEE:2010:BM0731>

¹¹ Artikel 1 Algemene termijnenwet

altijd vrij om een ander te machtigen indien betrokkene zelf tijdelijk verhinderd is om een beroep op te stellen.

Indien een betrokkene aangeeft tussentijds te zijn verhuisd, dan loont het vaak om dit te controleren in het BRP. Ook zonder controle in het BRP, kan je uit het zaakoverzicht soms opmaken dat de brieven naar een juist adres zijn verzonden.

Indien in het zaakoverzicht onder 'Behandelingen' staat vermeld "GBA-verificatie", kan je er met enige mate van zekerheid van uitgaan dat eerder verzonden brieven ook daadwerkelijk naar een juist adres zijn verzonden.

Betrokkenen en rechters vinden het vaak zeer onbevredigend om een zaak op termijnen niet-ontvankelijk te laten verklaren. Veel betrokkenen begrijpen ook niet dat ze worden uitgenodigd om op zitting te komen, terwijl ze toch te laat zijn. Wat men dan vaak vergeet is dat men op zitting alsnog de gelegenheid krijgt om toe te lichten waarom men te laat is. Gelegenheid krijgen om toe te lichten betekent niet dat men dan ook altijd gelijk moet krijgen.

Waak ervoor om je (ten overvloede) uit te laten over de inhoud van de zaak als een betrokkene te laat is. Hoewel dit voor het begrip van betrokkene soms beter is, lokt een dergelijke opmerking vaak veel discussies uit. Niet alle kantonrechters stellen dit ook op prijs.

Als een beroep te laat is en er geen goede reden is gegeven, dan verzoeken wij het beroep niet-ontvankelijk te laten verklaren.

Handige jurisprudentie

Vakantie / langdurige afwezigheid ECLI:NL:GHARL:2018:8990

16. Het is vaste jurisprudentie van het hof dat een vakantie geen omstandigheid is die termijnoverschrijding verschoonbaar maakt. Wie langdurige afwezigheid voorziet, kan en dient een voorziening te treffen voor adequate behandeling van de post die op het opgegeven adres binnenkomt. Dit heeft de betrokkene kennelijk nagelaten. Dat de betrokkene niet tijdig heeft kunnen reageren omdat zij op vakantie was, maakt dan ook niet dat het te laat instellen van beroep de betrokkene niet kan worden toegerekend. Het hof zal het administratief beroep daarom, onder vernietiging van de beslissing van de officier van justitie, niet-ontvankelijk verklaren. Het hof kan de bezwaren van de betrokkene tegen de opgelegde sanctie daarom niet behandelen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHLEE:2009:BP3020>
Bewijslastverdeling t.a.v. de verzending en ontvangst van de inleidende beschikking. Inrichting van het aanmaak- en verzendproces bij het CJIB. Kantonrechter dient zelf te beoordelen of de termijnoverschrijding verschoonbaar is en mag dat niet in het midden laten.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHLEE:2010:BM0731>
Officiersappel. Uit de stukken blijkt niet dat de beslissing van de officier van justitie aan de gemachtigde is gezonden (6:17 Awb). Aanvang beroepstermijn niet vast te stellen. Geen termijnoverschrijding. Anders dan de kantonrechter stelt het hof vast dat de gedraging wel is verricht, maar dat ten onrechte een sanctie is opgelegd voor het gebruik van de vluchtstrook.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:6210>
Beroep te laat ingesteld. Het opnieuw toesturen van de sanctiebeschikking door het CJIB betekent niet een nieuwe **beroepstermijn**. De werkinstructie van het CJIB hierover levert ook geen geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel op.

Ontvankelijkheid betrokkene, anders dan machtiging, zekerheid en tijdigheid

Naast de machtiging, de zekerheidstelling en de tijdigheid van het beroep zijn er nog een aantal voorwaarden die kunnen spelen. Deze treffen we in artikel 6:5 Awb.

Kwesties die onder artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht vallen betreffen de vraag of het beroep kan worden behandeld en zijn **niet** van openbare orde. Zie het arrest van het hof van 21 maart 2016, GHARL:2016:2270.

Het niet-ontvankelijk verklaren van het beroepschrift zonder gronden is een bevoegdheid van de kantonrechter, niet een verplichting.¹²

Gronden van beroep.

De voorwaarde die in praktijk het vaakst voorkomt zijn de gronden van beroep. Deze materie ziet toe op zowel de OVJ-fase als de Kanton-fase van het beroep.

Met de gronden van het beroep worden de redenen bedoeld die de indiener heeft om een besluit vernietigd, gewijzigd of herroepen te krijgen.¹³

Een enkele ontkenning van de gedraging wordt als grond aangemerkt!

De WAHV kent geen grondenfuik.¹⁴ Men mag later in de procedure nieuwe gronden aanvoeren.

Nader aan te voeren gronden.

Zeker bij beroepsgemachtigden wordt er vaak gesteld dat de gronden op een nader moment zullen worden ingediend. In een dergelijk geval is het van belang om het schrijven van de betrokkene of diens gemachtigde te houden tegen het overzichtsarrest ECLI:NL:GHARL:2016:10365

Kort samengevat is van belang of:

- er een of meer gronden zijn aangevoerd en
- er een expliciet verzoek wordt gedaan om een nadere termijn om de gronden aan te vullen.

Er doen zich een aantal situaties voor:

Wel gronden, geen verzoek om een nadere termijn

De zaak kan worden afgedaan op basis van de reeds aangevoerde gronden. Er hoeft geen nadere termijn te worden gegeven om de gronden aan te voeren.

Wel gronden, wel een verzoek om een nadere termijn

De betrokkene of diens gemachtigde moet in de gelegenheid worden gesteld om gronden aan te voeren. Indien die termijn reeds is gegeven in dezelfde fase (ovj of kanton), hoeft er niet nogmaals een termijn te worden gegeven. Daarna kan de zaak op basis van de aangevoerde gronden worden afgedaan.

Geen gronden, geen verzoek om een termijn

---

¹² Arrest zoeken

¹³ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:2387>

¹⁴ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:8549>

In een situatie dat het beroepschrift geen gronden bevatte en niet was verzocht om een termijn voor het indienen van gronden, heeft het hof geoordeeld dat de kantonrechter niet zodanige gelegenheid hoefde te bieden. Het hof heeft daartoe overwogen:

"Geen rechtsregel schrijft voor dat in dat geval een termijn moet worden gegeven voor het indienen van gronden. De gemachtigde heeft ruim de tijd gehad om voorafgaand aan de behandeling van het beroep door de kantonrechter nadere gronden in te zenden, maar heeft dit nagelaten. Evenmin is de gemachtigde ter openbare zitting van de kantonrechter verschenen om zijn bezwaren mondeling naar voren te brengen. Het hof concludeert dat de gemachtigde voldoende gelegenheid had tot aanvulling van zijn beroepschrift, maar er zelf voor heeft gekozen om daarvan geen gebruik te maken." (arrest van het hof van 19 augustus 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:6694, ov. 5)

Geen gronden, wel een verzoek om een nadere termijn

De betrokkene of diens gemachtigde moet in de gelegenheid worden gesteld om gronden aan te voeren. Indien die termijn reeds is gegeven in dezelfde fase (ovj of kanton), hoeft er niet nogmaals een termijn te worden gegeven. Daarna kan de zaak op basis van de aangevoerde gronden worden afgedaan

Praktijk: gronden

In de praktijk zijn het met name de beroepsgemachtigden die gebruik maken van een verzoek om de gronden op nadere termijn aan te leveren. Vaak stuurt de rechtbank een verzuimbrief naar de gemachtigde of de betrokkene. Deze brieven zien wij niet in AMBer/MAPS.

Indien je een verzoek om een termijn om gronden aan te leveren constateert, is het raadzaam om ter zitting te vragen of de rechtbank een soortgelijke brief heeft verzonden. Vraag te allen tijde of de rechtbank erop heeft gewezen dat het beroepschrift niet-ontvankelijk kan worden verklaard.

Indien dit het geval is EN er geen gronden zijn aangeleverd (let op een ontkenning is een grond!) kan je verzoeken het beroep niet-ontvankelijk te laten verklaren.

Handige jurisprudentie

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:10365>

Het hof geeft een overzichtsarrest betreffende (het bieden van gelegenheid tot) het indienen en aanvullen van gronden in WAHV-verband, de betekenis van pro forma-beroepschriften en de mogelijkheid van toepassing van artikel 6:6 Awb.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:2387>

Met de gronden van het beroep worden de redenen bedoeld die de indiener heeft om een besluit vernietigd, gewijzigd of herroepen te krijgen. De enkele opmerking dat sprake is van identiteitsfraude is een grond

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:8549>

Het hof overweegt allereerst dat de Wahv geen bepaling kent waaruit volgt dat in hoger beroep geen nieuwe gronden mogen worden ingediend. De klacht van de gemachtigde met betrekking tot schending van de hoorplicht kan dan ook, ondanks dat die klacht niet eerder naar voren is gebracht, in behandeling worden genomen, tenzij dit strijd oplevert met de beginselen van een behoorlijke procesorde.

[ECLI:NL:GHARL:2019:11137, Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, <span class="hl2">Wahv 200.263.195/01 \(rechtspraak.nl\)](#)

In hoger beroep zijn geen gronden ingediend. Geen rechtsregel schrijft voor dat in dat geval een termijn moet worden gegeven voor het indienen van gronden. Artikel 6:6 Awb verplicht slechts om een termijn te geven voor het herstellen van een verzuim, wanneer het hof gebruik wil maken van zijn **bevoegdheid** om het beroep niet-**ontvankelijk** te verklaren. Die situatie doet zich in dit geval niet voor. De betrokkene heeft voldoende gelegenheid gehad om gronden in te dienen, maar heeft daarvan geen gebruik gemaakt. Het hof bevestigt de beslissing van de kantonrechter.

Gebreken beslissing ovj

Waar gehakt wordt vallen spaanders. Een beslissing van de officier van justitie is niet onfeilbaar. Met enige regelmaat dient de kantonrechter de beslissing van de officier van justitie te vernietigen.

Indien er sprake is van een gebrek aan de beslissing van de officier van justitie kan de kantonrechter het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie gegrond te verklaren en de beslissing van de officier van justitie vernietigen.

Dit betekent echter niet dat de gehele beschikking moet worden vernietigd

In een dergelijk geval zal 'de kantonrechter moeten doen, wat de officier van justitie had moeten doen', zijnde (hoe dubbel dat ook klinkt) zich uitlaten over het beroep tegen de inleidende beschikking.

Doorgaans treffen we een viertal gebreken aan de beslissing van de officier van justitie.

Deze zijn:

- schending van de hoorplicht,
- schending van de informatieplicht,
- het motiveringsgebrek en
- de onjuiste beslissing in verband met ontvankelijkheid van de betrokkene

De hoorplicht

De reader van het Actualiteiten- en Verdieping Wet Mulder CVOM uit 2017¹⁵ gaat dieper op deze materie in.

Een hoorzitting dient ervoor om betrokkene en diens gemachtigde op een zitting mondeling de gronden naar voren te brengen. Hoewel de hoorzitting met name in het leven was geroepen voor personen die schriftelijk minder vaardig zijn, zijn het met name de beroepsgemachtigden die hiervan gebruik maken om extra inkomsten te genereren.

Ingevolge artikel 7:16 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in verbinding met artikel 7, tweede lid, WAHV moet de officier van justitie de indiener van het administratief beroep in de gelegenheid stellen te worden gehoord. Van het horen kan op grond van het bepaalde in artikel 7:17 van de Awb worden afgezien, indien - voor zover hier van belang - het beroep kennelijk niet-ontvankelijk is.

Als verzocht is om te worden gehoord, mag alleen bij 'kennelijk ongegronde' of 'kennelijk niet-ontvankelijke' zaken worden afgezien van horen.

Kennelijk wil zeggen: aanstonds kenbaar, zonder dat onderzoek of beoordeling nodig is. De afgelopen periode zijn aan het hof veel zaken voorgelegd waarin het ging om de vraag of het administratief beroep kennelijk ongegrond was. Het lijkt erop dat de officier van justitie het woord "kennelijk" ruim uitlegt en dat kantonrechters deze uitleg ook wel accepteren.

Een niet tijdig ingediend administratief beroepschrift betekent niet dat het beroep kennelijk niet-ontvankelijk is, ook niet als in het administratief beroepschrift geen reden is opgenomen waarom te laat beroep is ingesteld. Daarover kan de betrokkene worden gehoord tijdens de hoorzitting, zo blijkt uit het arrest van het hof van 27 juni 2016 (GHARL:2016:5210).

Het uitgangspunt is dat een hoorzitting in het openbaar plaatsvindt. Indien beide partijen hiermee akkoord zijn, kan een hoorzitting ook telefonisch plaatsvinden. Het merendeel van de gemachtigden maakt hier (in sommige gevallen met enige tegenzin) ook gebruik van.¹⁶ Een telefonische hoorzitting levert beroepsgemachtigden minder geld op, indien zij in het gelijk worden gesteld.

---

¹⁵ Zie Platform Mulder

¹⁶ Op dit punt zijn er enige ontwikkelingen gaande die buiten de scope van dit document vallen.

Gelet op de eerdere COVID-maatregelen en de beperkte ruimte in het pand, vinden er momenteel weinig tot geen fysieke hoorzittingen plaats.

Hoe wordt gewezen op de mogelijkheid om te worden gehoord?

Voorheen werd op de achterzijde van de beschikking gewezen op de mogelijkheid om te worden gehoord. Dit is in 2017 gewijzigd.

ECLI:NL:GHARL:2020:8549

Het is het hof ambtshalve bekend dat in de op 11 juli 2017 nieuw ingevoerde inleidende beschikking een verwijzing naar het doen van een verzoek om te worden gehoord door de officier van justitie ontbreekt. Ook is de betrokkene, na het instellen van administratief beroep, niet erop gewezen dat hij, als hij wilde worden gehoord door de officier van justitie, daartoe een verzoek moest doen. Gelet hierop kon de officier van justitie niet op de voet van artikel 7:17, aanhef en onder d, van de Awb van horen afzien. Ook de andere uitzonderingsgronden van artikel 7:17 van de Awb doen zich hier niet voor. Dit betekent dat sprake is van schending van de hoorplicht. Het hof zal daarom de beslissing van de kantonrechter vernietigen en, doende hetgeen de kantonrechter had behoren te doen, het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie gegrond verklaren en ook die beslissing vernietigen.

Momenteel heeft de mulderbeschikking van het CJIB geen juiste verwijzing naar de mogelijkheid om te worden gehoord.

Wat als er niet wordt gehoord? Leidt dit tot een proceskostenvergoeding?

Indien wordt geconstateerd dat de hoorplicht is geschonden, dan zal de beslissing van de officier van justitie moeten worden vernietigd. Het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie is daarmee gegrond. De kantonrechter moet zich vervolgens uitlaten over het beroep tegen de inleidende beschikking met inachtneming van hetgeen zich in het dossier bevindt aan gronden en stukken.

De hoorplicht is lange tijd het paradepaardje geweest van de beroepsgemachtigden. Vaak werd er niet of niet juist gehoord, wat betekende dat de beslissing van de officier van justitie werd vernietigd. Destijds leverde een enkele vernietiging van de beslissing van de officier van justitie al een proceskostenvergoeding op. Ook indien het beroep verder ongegrond werd verklaard.

Tegenwoordig wordt slechts een proceskostenvergoeding toegekend wanneer de inleidende beschikking wordt vernietigd of wordt gewijzigd voor wat betreft het sanctiebedrag, de omschrijving van de gedraging en/of de feitcode.

~~Het Hof heeft herhaaldelijk bepaald dat de hoorplicht hier niet onder valt. Dit tot ongenoegen van de beroepsgemachtigden.~~

In het arrest ECLI:NL:GHARL:2022:9934¹⁷ heeft het Hof geoordeeld dat de schending van de hoorplicht bij betrokkenen zonder beroepsgemachtigde (in de administratief beroepsfase) moet leiden tot een matiging van de sanctie met 25%. Vooral nog (peildatum 20-12-2022) heeft de officier van justitie zich niet neergelegd bij deze lijn van het Hof. Op dit punt zullen nog de nodige ontwikkelingen volgen.

---

¹⁷ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2022:9934>

Praktijk hoorplicht

In de praktijk verzoeken alle beroepsgemachtigden om een hoorzitting. In alle gevallen wordt een uitnodiging verzonden voor een telefonische hoorzitting. Niet alle beroepsgemachtigden maken hier gebruik van.

Van een hoorzitting wordt een (kort) verslag gemaakt, welke wordt toegevoegd aan het dossier.

Indien dit verslag niet in het dossier zit, kan dit verslag worden opgevraagd bij de hoorpoule.

De hoorplicht heeft de nodige aandacht gekregen van de politiek en de media. Veel beroepsgemachtigde verzoeken (herhaaldelijk) ter zitting wel een proceskostenvergoeding als financiële prikkel voor de officier van justitie om toch te horen.

Indien een beroepsgemachtigde in het gelijk wordt gesteld en er een proceskostenvergoeding wordt toegekend, dan wordt de vergoeding voor de telefonische hoorzitting gehalveerd. De exacte hoogte van het bedrag hangt af van de feitelijke handelingen, alsmede de status van de zaak. Een inhoudelijk verweer krijgt een hogere vergoeding, dan alleen een verweer op een onjuist toegekende proceskostenvergoeding. Dit punt wordt later uitvoeriger besproken.

Handige jurisprudentie hoorplicht

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:8549>

Het is het hof ambtshalve bekend dat in de op 11 juli 2017 nieuw ingevoerde inleidende beschikking een verwijzing naar het doen van een verzoek om te worden gehoord door de officier van justitie ontbreekt. Ook is de betrokkene, na het instellen van administratief beroep, niet erop gewezen dat hij, als hij wilde worden gehoord door de officier van justitie, daartoe een verzoek moest doen. Gelet hierop kon de officier van justitie niet op de voet van artikel 7:17, aanhef en onder d, van de Awb van horen afzien. Ook de andere uitzonderingsgronden van artikel 7:17 van de Awb doen zich hier niet voor. Dit betekent dat sprake is van schending van de hoorplicht. Het hof zal daarom de beslissing van de kantonrechter vernietigen en, doende hetgeen de kantonrechter had behoren te doen, het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie gegrond verklaren en ook die beslissing vernietigen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:7762>

Dat de officier van justitie - al dan niet structureel - de hoorplicht schendt, is geen omstandigheid als bedoeld in artikel 9 Wvhw die tot matiging van de sanctie kan leiden. Nu de betrokkene niet in het gelijk gesteld, is er ook geen aanleiding voor een proceskostenvergoeding.

De informatieplicht

Het staat de betrokkene of diens gemachtigde vrij om de dossierstukken op te vragen. Dit kennen wij als een verzoek om de op de zaak betrekking hebbende stukken.

Indien een betrokkene of een gemachtigde verzoekt om de op de zaak betrekking hebbende stukken, zal de officier van justitie deze moeten vertrekken. Het verstrekken van deze stukken zal ook moeten blijken uit het dossier.

Voor de vraag of iets als een op de zaak betrekking hebbend stuk aan te merken toetst het Hof of het stuk is gebruikt voor de vaststelling van de gedraging of bij de beoordeling van het beroep.

Wat wordt wel/niet aangemerkt als een op de zaak betrekking hebben stuk?

ECLI:NL:GHARL:2015:7246

Artikel 7:18, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) voorziet specifiek voor belanghebbenden in een recht om hangende administratief beroep de op de zaak betrekking hebbende stukken op te vragen bij het beroepsorgaan. Het gaat daarbij om stukken die nodig zijn om een boete op basis daarvan aan te vechten (vgl. ABRS 19 november 2014, ECLI:NL:RvS:2014:4129). Naar het oordeel van het hof moet in een zaak als deze daaronder worden begrepen het zaakoverzicht en een eventuele foto van de gedraging.

Zoals uit het voorgaande arrest blijkt, zijn de volgende stukken in ieder geval een op de zaak betrekking hebbend stuk:

- Het zaakoverzicht en
- Een eventuele foto van de gedraging

Afhankelijk van hetgeen wordt aangevoerd en afhankelijk van de soort gedraging kunnen bepaalde stukken ook als zodanig worden aangemerkt. Dit zijn bijvoorbeeld:

- Schouwrapporten, indien de bebording wordt betwist of
- Een kalibratietabel van een volgmetering.

Een document dat niet bij de oplegging van de sanctie of bij de beoordeling van het beroep is gebruikt, is in de regel geen op de zaak betrekking hebbend stuk.¹⁸
Doorgaans wordt **niet** als een op de zaak betrekking hebbend stuk aangemerkt:

- Het brondocument
- De akte van aanstelling/beëdiging van een verbalisant
- De VOG van de verbalisant
- De NMI-verklaring van een meetmiddel, tenzij er redelijkerwijs twijfel bestaat over de aspecten waarop die informatie betrekking heeft.
- De plattegrond van (vooraankondigings)borden van een milieuzone
- Een aanvullend proces-verbaal welke pas NA de beslissing van de officier van justitie is opgemaakt.

Wat als de informatieplicht is geschonden?

Schending van de informatieplicht leidt tot vernietiging van de beslissing van de officier van justitie.

Indien de informatie zich geheel niet in het dossier bevindt, *kan* dit zelfs tot vernietiging van de inleidende beschikking leiden. Immers zijn de op de zaak betrekking hebbende stukken doorgaans het 'bewijs' om de gedraging ook daadwerkelijk vast te stellen. Per zaak zal moeten worden gekeken welke gevolgen het ontbreken van de stukken moet hebben.

Praktijk informatieplicht

In de praktijk zal het voorkomen dat een of meer stukken ontbreken. Vaak zijn dit schouwrapporten van voor en na de gedraging, maar soms ontbreken ook de foto's van de gedraging.

Het staat ons vrij om op zitting de ontbrekende stukken mee te nemen. Kantonrechters hebben hier uiteenlopende meningen over, maar doorgaans worden de stukken wel geaccepteerd. Indien je ervoor kiest om stukken naar zitting mee te nemen, maak je een kopie voor de kantonrechter EN voor de betrokkene/gemachtigde.

Ondanks dat beroepsgemachtigde dat vaak verzoeken leidt schending van de informatieplicht niet tot een proceskostenvergoeding. Zie hiervoor Handige jurisprudentie: Informatieplicht.

---

¹⁸ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:5064>

Handige jurisprudentie: Informatieplicht

Arrest 21 december 2021, Wahv 200.280.737/01, ECLI:NL:GHARL:2021:11681

Waals. Informatieplicht OvJ, beschikbare foto's moeten in acceptabele beeldkwaliteit worden verstrekt. Ic beschikte OvJ kennelijk over foto met goed leesbaar kenteken, dit had hij dan aan gemachtigde moeten verstrekken en moeten toevoegen aan dossier.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:5064>

Een document dat niet bij de oplegging van de sanctie of bij de beoordeling van het beroep is gebruikt, is in de regel geen op de zaak betrekking hebbend stuk.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2022:3859>

Machtiging. Aan een pretense gemachtigde die geen (deugdelijke) machtiging overlegt, hoeft de officier van justitie geen stukken te verstrekken.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2017:5606>

De gemachtigde stelt onder meer dat er sprake is van schending van hoor en wederhoor, omdat de gemachtigde niet eerder dan na de beslissing van de kantonrechter op de hoogte is geraakt dat de verbalisant een aanvullend proces-verbaal heeft opgemaakt.

Het hof stelt voorop dat in de fase van het beroep bij de kantonrechter de officier van justitie geen taak heeft als het gaat om toezending van op de zaak betrekking hebbende stukken, zodat de officier van justitie niet gehouden was om op het daartoe strekkende verzoek van de gemachtigde te reageren. De kantonrechter hoefde evenmin na te gaan of de officier van justitie op dat verzoek had gereageerd. Het verstrekken van op de zaak betrekking hebbende stukken in de procedure bij de kantonrechter wordt geregeld in artikel 11, vierde lid, WAHV. In dit geval is aan de gemachtigde medegedeeld binnen welke termijn de stukken ter inzage lagen en op welke wijze een afspraak kon worden gemaakt. De gemachtigde heeft geen aanleiding gezien om inzage te nemen in de stukken of om toezending van het procesdossier te verzoeken. Dat de gemachtigde niet eerder dan bij het ontvangen van de beslissing van de kantonrechter op de hoogte is geraakt van het bestaan van een aanvullend proces-verbaal en daarop niet eerder heeft kunnen reageren dan in het hoger beroepschrift, is een omstandigheid die voor zijn rekening dient te blijven.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:7116>

I. Op de zitting van de kantonrechter kunnen nadere stukken worden overgelegd waarop de andere partij kan reageren. **De gemachtigde koos ervoor niet op de zitting te verschijnen en heeft daardoor niet kunnen reageren. Dat komt voor rekening van de betrokkene.** Aan een voorwaardelijk aanhoudingsverzoek hoeft de kantonrechter geen gevolg te geven. II. Het hof bespreekt en verwerpt diverse verweren over de betrouwbaarheid van de meetapparatuur.

5x arrest: Geen PKV bij schending infoplicht

Arrest 9 november 2021, Wahv 200.283.043, ECLI:NL:GHARL:2021:10380

De Jong. Informatieplicht. Dat de OvJ nalaat stukken te verstrekken heeft geen gevolgen voor de sanctiebeschikking.

Arrest 10 november 2021, Wahv 200.283.091, ECLI:NL:GHARL:2021:10475

Voor zover de ambtenaar zelf (ook) een overtreding beging, staat dat niet aan oplegging van een sanctie in de weg.

Arrest 8 september 2021, Wahv 200.271.835, ECLI:NL:GHARL:2021:8519

De Jong. Informatieplicht OvJ. Gemachtigde ontving voor de hoorzitting vd OvJ het ZO, het brondocument en twee foto's met daarop een deel van een ijkrapport van het NMI. Ttv hoorzitting heeft gemachtigde geklaagd over onvolledige weergave NMI-verklaring. Kennelijk is dat rapport gebruikt bij de beoordeling van het beroep. Daarmee is dat een op de zaak betrekking hebbend stuk geworden dat volledig behoorde te worden verstrekt vóórdát de OvJ een beslissing neemt.

Arrest 3 augustus 2021, Wahv 200.275.072/01, ECLI:NL:GHARL:2021:7373

De Jong. Schending informatieplicht OvJ leidt altijd tot vernietiging van beslissing OvJ. Art. 5 Wahv. Sanctie terecht opgelegd aan betrokkene (ipv kentekenhouder) die ten tijde vd gedraging is herkend, alhoewel betrokkene pas uren later meegedeeld is dat hij een sanctie kreeg en is verzocht om zijn rijbewijs, hetgeen door hem overhandigd is (personalia cfm rijbewijs). Wanneer de identiteit vd bestuurder door de ambtenaar is vastgesteld, wordt aan hem de sanctie opgelegd. Voor identificatie is een staandehouding niet altijd nodig aldus het hof in de korte samenvatting bij dit arrest.

Arrest 2 juli 2021, Wahv 200.271.287/01, ECLI:NL:GHARL:2021:6448

De Jong. Hoorzitting OvJ. Art. 7:23 Awb brengt met zich mee dat als na hoorzitting OvJ feiten of omstandigheden bekend worden die voor de op het beroep te nemen beslissing van aanmerkelijk belang zijn, dit aan belanghebbenden wordt meegedeeld (dat nieuwe stukken worden toegevoegd) en dat zij in de gelegenheid worden gesteld om ook daarover te worden gehoord.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:8634>

8. Ten aanzien van het verweer dat de kantonrechter het uittreksel van de Kamer van Koophandel dat ter zitting is overgelegd namens de officier van justitie, had moet weigeren, overweegt het hof als volgt. **De Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) kent geen bepaling - zoals bijvoorbeeld artikel 8:58 van de Awb - met betrekking tot het tijdstip dat nog aanvullende stukken kunnen worden ingediend bij de kantonrechter. De behandeling van een zaak ter zitting van de kantonrechter in het kader van de Wahv heeft onder meer tot doel om partijen in de gelegenheid te stellen hun zienswijze nader toe te lichten.** Daarbij kunnen partijen reageren op de in het dossier aanwezige stukken. Indien één van de partijen ter zitting nadere stukken overlegt, kan de kantonrechter deze stukken ter zitting aan de orde stellen en partijen daarop laten reageren. Mocht één van de partijen - gelet op het korte tijdsbestek - aangeven niet in staat te zijn adequaat te reageren op de aanvullende informatie, dan dient de kantonrechter de behandeling van de zaak aan te houden. Onder deze omstandigheden zijn er geen beginselen van een behoorlijke procesorde die zich verzetten tegen voeging van de aanvullende informatie in het dossier.

Het motiveringsgebrek

Elke beslissing op een administratief beroep dient op enige wijze te zijn voorzien van een deugdelijke motivering. Deze motivering moet blijken uit het dossier en voorts moet ook blijken dat de motivering naar de juiste persoon of personen is verzonden.

Een beslissing is deugdelijk indien motiveringstekst toeziet op de kern van het verweer van betrokkene. Voorts zal uit de motivering moeten blijken dat de aangedragen gronden in de beoordeling zijn betrokken. Dit laatste betekent overigens niet dat de officier van justitie op *alle* vragen/stellingen van de betrokkene een antwoord hoeft te geven, zeker niet als die vragen of opmerkingen toezien op ondergeschikte punten. (Zoals bijvoorbeeld een verzoek om een stuk welke volgens vaste jurisprudentie niet als een 'op de zaak betrekking hebbend stuk' wordt

aangemerkt). Nagenoeg elke motivering bevat de zinssnede "Alles overwegende..". Met die zinssnede ontstaat er enige ademruimte voor wat betreft de motiveringsplicht. Onthoudt wel dat deze zinssnede geen wondermiddel is, zeker niet als er sprake is van een uitgebreid verweer. Het mag duidelijke zijn dat deze beoordeling van de motiveringsplicht een hoog casuïstisch gehalte heeft.

Reeds eerder is het onderscheid tussen de lokale en de landelijke beslissing benoemd.

De **landelijke beslissing** betreft een standaard tekstblok zonder variabele tekst. Deze tekst is reeds bekend bij het CJIB en wordt automatisch toegevoegd aan de acceptgiro van het CJIB. De teksten zijn vaak compact en tellen doorgaans één of twee alinea's. Bij het voorbereiden kan je deze beslissingen herkennen aan de 3-cijferige code op pagina 2 van het dossier. Het zijn codes als 610, 612, 742, 758 etc. Het parket CVOM stuurt bij deze beslissingen geen aparte documenten mee. Het CJIB verzorgt het printen en de verzending van acceptgiro met daarom de beslissing en motivering van de officier van justitie.

Uiteraard zijn er ook zaken waar er documenten moeten worden verzonden. Anders zou er immers sprake kunnen zijn van schending van de informatieplicht. Voor dergelijke zaken kan de beoordelaar gebruik maken van een lokale beslissing.

De **Lokale beslissing, ook wel LBE-brief genoemd**, is een beslissing die handmatig wordt opgesteld door de beoordelaar in kwestie. Een beoordelaar maakt hier doorgaans gebruik van de bestaande tekstblokken die ook worden gebruikt voor de landelijke beslissingen, maar kunnen de tekst van die beslissing aanpassen of aanvullen. De lokale beslissing wordt gebruikt indien de standaardtekstblokken het verweer van betrokkene niet geheel dekken. Denk aan een betrokkene die bijvoorbeeld specifieke persoonlijke omstandigheden aanvoert bij een verweer wat voornamelijk toeziet op de betrouwbaarheid van een meting. Voor de betrouwbaarheid van de meting is een standaardtekst. Voor de persoonlijke omstandigheden is er niet altijd een tekst.

Daarnaast is de lokale beslissing de gewezen manier om stukken als het zaakoverzicht en de foto's toe te zenden.

Het is de lokale beslissing en niet de acceptgiro (met een verwijzing naar de LBE-brief) die door het Hof wordt aangemerkt als de beslissing door de officier van justitie.¹⁹

Praktijk: Motiveringsgebrek

In de praktijk speelt het motiveringsgebrek in een drietal situaties.

De eerste situatie is de betrokkene die een zeer uitgebreid verweer van meerdere pagina's met aanvullende stukken ter onderbouwing heeft, waarop de officier van justitie de zaak afdoet met een zeer summiere motivering. Denk hierbij aan een landelijke motivering als 610:

"U hebt beroep ingesteld tegen de opgelegde sanctie. In uw beroepschrift ontkent u de gedraging niet, maar doet u een beroep op de bijzondere omstandigheden ten tijde van de gedraging.

De officier van justitie heeft kennis genomen van de door u genoemde omstandigheden. Deze omstandigheden geven onvoldoende aanleiding om de beschikking te vernietigen of het sanctiebedrag te verlagen.

Alles overwegende verklaart de officier van justitie het beroep ongegrond."

---

¹⁹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:4607>

In een dergelijke geval kan -in alle redelijkheid- niet worden gesteld dat uit de motivering blijkt dat de aangevoerde gronden zijn betrokken in de beslissing van de officier van justitie. Onvoldoende blijkt waarom die gronden niet kunnen slagen.

De tweede situatie betreft de situatie waarbij officier van justitie een antwoord geeft welke een niet toeziet op het daadwerkelijke verweer van de betrokkene. Denk aan een betrokkene die in beroep komt tegen een snelheidsovertreding, maar die een tekstblok aangaande een roodlichtgedraging ontvangt.

Zowel in de eerste als de tweede situatie siert het de officier van justitie om te verzoeken de **beslissing van de officier van justitie** te vernietigen. Uiteraard kan ook de kantonrechter dit doen. Verdere gevolgen voor de inleidende beschikking hoeft deze vernietiging overigens niet te hebben.

De derde situatie betreft een situatie die vaak bij beroepsgemachtigden speelt. Indien de officier van justitie een lokale beslissing heeft genomen, dient de officier van justitie aannemelijk te maken dat de motiveringstekst ook daadwerkelijk is verzonden. Dit wordt doorgaans gedaan door middel van een verzendadministratie welke wordt bijgehouden door de hoorpoule. Niet voor alle zaken wordt een verzendadministratie bijgehouden. Met enige regelmaat wordt de verzendadministratie niet gebruikt voor betrokkenen zonder beroepsgemachtigde.

Indien de officier van justitie de verzending van de motiveringstekst (de LBE-brief) niet aannemelijk kan maken tegenover een verweer dat de brief niet is ontvangen kan dit meerdere gevolgen met zich meebrengen. Allereerst betekent dit dat er sprake is van een schending van het motiveringsbeginsel en zal de beslissing van de officier van justitie moeten worden vernietigd. Daarnaast kan dit ook van invloed zijn op de vraag of er sprake is van een tijdig beroep tegen de beslissing van de officier van justitie.²⁰ Het niet op deugdelijk wijze verzenden van de LBE-brief kan met zich meebrengen dat de beroepstermijn tegen die beslissing nog niet gaat lopen. Dit laatste aspect zal ook nog een keer ter sprake komen in het hoofdstuk over dwangsommen.

Handige jurisprudentie: Motiveringsplicht

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden d.d. 24 oktober 2013 WAHV 200.123.683

“In artikel 7:26, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is bepaald dat de beslissing op het beroep dient te berusten op een deugdelijke motivering, die bij de bekendmaking van de beslissing wordt vermeld. **Dat brengt echter niet mee dat in het geval niet uitgebreid en expliciet op de argumenten van de gemachtigde wordt ingegaan, er sprake is van schending van het motiveringsbeginsel.** Bij een beoordeling of sprake is van een dergelijke schending, dient te worden gekeken naar de omstandigheden van het betreffende geval. De omstandigheid dat eenzelfde motivering in een andere zaak als ontoereikend wordt beoordeeld, betekent niet dat dit in de onderhavige zaak ook het geval is.

Anders dan in de door de gemachtigde bedoelde arresten van dit hof, **is het hof van oordeel dat de beslissing van de officier van justitie in het onderhavige geval weliswaar summier, maar deugdelijk is gemotiveerd.** Uit de motivering van de beslissing van de officier van justitie blijkt dat de door de gemachtigde aangedragen grond voor het beroep in de beslissing is betrokken, maar dat de officier van justitie de aangevoerde omstandigheden onvoldoende aanleiding gaven voor vernietiging van de beschikking of verlaging van de sanctie.”

---

²⁰ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:4436>

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:4607>

Beslissing OvJ mist inhoud en motivering dus geen bekendmaking

Blijkens de stukken heeft het CJIB de 'Beslissing van de officier van justitie' d.d. 4 februari 2013 aan de gemachtigde van de betrokkene toegezonden. Onder het kopje beslissing is daarin vermeld: "De officier van justitie heeft naar aanleiding van uw beroep de volgende beslissing genomen: De officier van justitie heeft op het beroep, ingesteld tegen bovengenoemde beschikking, beslist. Voor de inhoud en motivering van de beslissing wordt verwezen naar de door de officier van justitie afzonderlijk verzonden motivering." Verder is vermeld dat tegen deze beslissing schriftelijk beroep kan worden ingesteld bij de kantonrechter en dat de beroepstermijn eindigt op 18 maart 2013. Nu de beslissing in dit stuk ontbreekt, kan het niet worden aangemerkt als beslissing van de officier van justitie op het administratief beroep.

De gemachtigde van de betrokkene heeft bij brief van 20 februari 2013 verzocht alsnog de door de officier van justitie afzonderlijk verzonden motivering, die hij niet heeft ontvangen, te mogen ontvangen. Zoals het hof in zijn arrest van 8 juni 2015, ECLI:NL:GHARL:2015:4145 (te vinden op www.rechtspraak.nl) heeft geoordeeld, geldt ten aanzien van de door de officier van justitie afzonderlijk verzonden motivering van de beslissing niet dat op voorhand aannemelijk is dat zij zijn verzonden. Bij brief d.d. 12 maart 2013 is deze aan de gemachtigde toegezonden. Die brief houdt voor zover hier van belang in: "U ontvangt hierbij een kopie van de beslissing. Als u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen beroep instellen bij de kantonrechter. Ik verzoek u om dit duidelijk te benoemen en uw beroepschrift inclusief een kopie van de beschikking en een kopie van deze brief te sturen naar de CVOM (...), zodat ik het kan behandelen."

Het stuk d.d. 25 januari 2013 vermeldt als onderwerp "beslissing inzake uw beroep" en houdt onder andere in dat de officier van justitie het beroep kennelijk ongegrond acht. Het betreft dus niet enkel de motivering van de beslissing van de officier van justitie van 4 februari 2013.

Het hof is van oordeel dat nu de door het CJIB verzonden beslissing d.d. 4 februari 2013 geen beslissing van de officier van justitie inhoudt, de beslissing van de officier van justitie d.d. 25 januari 2013 eerst bij brief van 12 maart 2013 is bekendgemaakt als bedoeld in artikel 3:41 van de Awb. Dat brengt mee dat de beroepstermijn in dit geval eindigde op 23 april 2013. Het beroepschrift is gedateerd 4 april 2013 en is op 24 april 2013 ontvangen. Nu sprake is van een niet leesbaar poststempel op de enveloppe waarin het beroepschrift is verzonden, is aldus tijdig beroep ingesteld bij de kantonrechter.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:4436>

Beroep bij de kantonrechter tijdig ingesteld? De 'Beslissing van de officier van justitie' kan in deze zaak niet als zodanig worden aangemerkt, omdat het stuk geen dictum bevat. De beroepstermijn is daarom niet aangevangen, zodat het beroep tijdig is ingesteld.

De onjuiste beslissing inzake de ontvankelijkheid van de betrokkene.

Net als bij het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie spelen voor het beroep tegen de inleidende beschikking ook de eisen als machtiging en tijdigheid. Zekerheidstelling is geen vereiste voor het beroep tegen de inleidende beschikking.

Indien de officier van justitie ten onrechte een beslissing niet-ontvankelijk verklaart, zal de beslissing van de officier van justitie vernietigd moeten worden. Een dergelijke vernietiging zal niet snel verdere gevolgen hebben.

Praktijk: onjuiste beslissing inzake ontvankelijkheid

In die praktijk treffen we een viertal vaak voorkomende problemen.

Het betreft zaken waarin de officier van justitie het beroep ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in verband met:

- De tijdigheid:

De betrokkene heeft binnen de daarvoor gestelde termijn een beroep ingesteld, maar de brief wordt buiten de termijn ontvangen. De officier van justitie is uitgegaan van de datum binnenkomst in plaats van de poststempel die leidend is. Of: de officier van justitie ziet over het hoofd dat de laatste dag van de beroepstermijn in het weekend en/of op een feestdag viel (Zie de Algemene Termijnenwet! Controleer dit altijd als er sprake is van een minimale termijnoverschrijding)

- Aangeleverde gronden

De officier van justitie heeft aan betrokkene een verzuimbrief verzonden met de mogelijkheid om gronden aan te leveren. Hierop reageert de betrokkene niet. De officier ziet echter over het hoofd dat in het administratief beroep reeds een ontkenning van de gedraging zit. (Een enkele ontkenning is een grond!)

- het uitblijven van inzenden van gevraagde stukken.

De officier van justitie heeft aan betrokkene een verzuimbrief verzonden met de mogelijkheid om specifieke stukken aan te leveren. Denk aan een kopie van de gehandicaptenparkeerkaart of een huurcontract, zijnde stukken die niet vallen onder 6:5 Awb. De betrokkene reageert hier niet op.

In een dergelijk geval mag de officier van justitie het beroep **niet** niet-ontvankelijk verklaren, maar zal de officier van justitie het beroep –mits andere gronden niet slagen- ongegrond moeten verklaren.

Ontvankelijkheid van het beroep tegen de inleidende beschikking

Zoals eerder benoemd spelen dezelfde eisen voor ontvankelijkheid voor het **beroep tegen de beslissing van de officier van justitie** ook voor **het beroep tegen de inleidende beschikking**. De zekerheidstelling is echter niet van toepassing op deze fase.

De kantonrechter toets op een soortgelijke wijze, maar er zijn wat verschillen.

Geen ambtshalve toets van tijdigheid van het beroep tegen de inleidende beschikking.

Hoewel de officier van justitie de tijdigheid van het beroep tegen de inleidende beschikking dient te toetsen, is de kantonrechter in diens beoordeling daar niet ambtshalve toe gehouden.

Slechts indien de officier van justitie het beroep niet-ontvankelijk heeft verklaart in verband met een overschrijding van een beroepstermijn en betrokkene daar actief verweer op voert, zal ook de kantonrechter dit moeten toetsen.

In het geval dat de officier van justitie om wat voor reden dat ook een te laat beroep ontvankelijk heeft geacht (ook al is dit niet expres gedaan), kan en mag de kantonrechter die termijnoverschrijding niet meer toetsen. Dit de kantonrechter dit toch, dan treedt men buiten de omvang van het geding.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:7065>

Meervoudig arrest. Tijdigheidsregels wel dwingend recht, maar niet van openbare orde. In navolging van de andere hoogste bestuursrechters oordeelt het hof dat de kantonrechter niet langer de tijdigheid van het beroep bij de officier van justitie mag beoordelen als dat beroep ontvankelijk is geacht. Ook toetst het hof niet langer ambtshalve of het administratief beroep dan wel het beroep bij de kantonrechter tijdig is ingesteld, wanneer dat beroep ontvankelijk is verklaard.

Geen ambtshalve toets van de machtiging bij het beroep tegen de inleidende beschikking.

De vraag of er sprake was van een juiste machtiging voor het beroep tegen de inleidende beschikking is geen ambtshalve toets.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2017:937>

Of in de procedure bij de officier van justitie sprake was van een geldige machtiging, stond niet ter beoordeling van de kantonrechter. Het betreft geen bepaling van openbare orde die ambtshalve moet worden getoetst.

Indien er in het dossier geheel geen machtiging aanwezig is, staat het de kantonrechter vrij om voor het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie een machtiging te vragen. Indien daar redelijke twijfel over kan bestaan.²¹

Handige jurisprudentie: Ontvankelijkheid bij OVJ

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:7065>

Meervoudig arrest. Tijdigheidsregels wel dwingend recht, maar niet van openbare orde. In navolging van de andere hoogste bestuursrechters oordeelt het hof dat de kantonrechter niet langer de tijdigheid van het beroep bij de officier van justitie mag beoordelen als dat beroep ontvankelijk is geacht. Ook toetst het hof niet langer ambtshalve of het administratief beroep dan wel het beroep bij de kantonrechter tijdig is ingesteld, wanneer dat beroep ontvankelijk is verklaard.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2017:937>

Of in de procedure bij de officier van justitie sprake was van een geldige machtiging, stond niet ter beoordeling van de kantonrechter. Het betreft geen bepaling van openbare orde die ambtshalve moet worden getoetst.

---

²¹ Arrest toevoegen

Inhoudelijke verweren: uitgangspunten

Indien wordt voldaan aan de procedurele aspecten zal de kantonrechter toekomen aan de inhoudelijke beoordeling van de zaak, te weten de gronden tegen de verweten gedraging.

Afhankelijk van de zaaksoort kunnen er verschillende en zeer uiteenlopende aspecten meespelen. Een betwisting van een bord A1 (maximumsnelheid) vereist bijvoorbeeld een geheel andere aanpak dan de betwisting dat een voertuig stond geparkeerd of dat het voertuig niet verzekerd was. In dit hoofdstuk zal er gekeken worden naar de verschillende aspecten, waarbij met name wordt gekeken naar individuele verweren per soort.

Vrije bewijsleer

De reader van het Hof uit 2019 (zie platform) gaat veel dieper in op deze materie.

Van belang is om in gedachte te houden dat de WAHV een vrije bewijsleer kent. Het is niet vereist dat er een ambtsedig ondertekende verklaring ten grondslag ligt aan de zaak. Ook is niet voorgeschreven welke bewijsmiddelen er in welke situatie moeten zijn.²²

De verklaring in het zaakoverzicht is in principe voldoende om de gedraging vast te stellen. Sterker nog; andere stukken als uitdraaien van Google Maps of brochures van elektronische apparatuur kunnen ook worden gebruikt voor de vaststelling van de gedraging.

Zelfs een verklaring van de betrokkene in diens eigen schrijven of (na cautie) op zitting zou kunnen worden gebruikt.²³

Ook een aanvullend proces-verbaal uit een andere zaak kan in principe worden gebruikt, indien de inhoud voldoende toeziet op de gedraging. **Let er wel altijd op dat er geen persoonsgegevens van andere betrokkenen leesbaar zijn op dergelijke documenten. Indien dit wel het geval is, zal er snel sprake zijn van een datalek!**

Wel is het van belang dat het bewijs dat de gedraging is verricht in ieder geval moet worden ontleend aan door de ambtenaar of automatisch vastgestelde feiten of omstandigheden. Die feiten of omstandigheden kunnen blijken uit verklaringen van de ambtenaar, automatisch gegenereerde gegevens of foto's. Een leeg zaakoverzicht zonder verklaring van de verbalisant kan daarom niet worden gebruikt om een gedraging vast te stellen²⁴

De verweten gedraging moet kunnen worden vastgesteld

De reader van het Hof uit 2019 (zie platform) gaat veel dieper in op deze materie.

Voorts is bij de beoordeling van de zaak van belang of hetgeen betrokkene daadwerkelijk verweten wordt ook kan worden vastgesteld. Het is daarom belangrijk om altijd zicht te houden op de wettekst van de verweten gedraging.

---

²² Een uitzondering op de vrije bewijsleer is neergelegd in de beleidsregels BOA voor handhaving van de negatie van C-borden via flitspalen door gemeentelijke BOA's.

²³ Wees hier terughoudend in. Betrokkenen en kantonrechters stellen het niet altijd op prijs als een betrokkene wordt 'opgehangen' aan eigen woorden.

²⁴ WAM-zaken (verzekering motorrijtuig) zijn hier een uitzondering op.

Een prominent voorbeeld hiervan is artikel 61a RVV. (Verbod op vasthouden van een mobiel elektronisch apparaat)

Het is degene die een **voertuig bestuurt(1)** verboden **tijdens het rijden (2)** een **mobiel elektronisch apparaat(3)** dat **gebruikt kan worden voor communicatie of informatieverwerking(4)** **vast te houden(5)**. Onder een mobiel elektronisch apparaat wordt in elk geval verstaan een mobiele telefoon, een tabletcomputer of een mediaspeler.

Uit de wettekst blijkt een aantal voorwaarden. Zet hiertegenover een summiere verklaring van de verbalisant. "Ik zag dat de bestuurder van personenauto met kenteken XXXXXX een mobiele telefoon in de rechterhand vasthield." Hoewel ogenschijnlijk de verklaring voldoende lijkt te zijn, kan op basis van die verklaring de gedraging niet worden vastgesteld. Immers blijkt uit de verklaring niet dat er sprake was van het **rijden** met het voertuig.

De lijn van het hof is dat het bewijs dat de gedraging is verricht niet een punt van openbare orde is, waarnaar ambtshalve onderzoek moet worden gedaan. Slechts indien en voor zover er bezwaren zijn aangevoerd tegen de vaststelling van de gedraging wordt dat onderzocht. Daarbij is het hof uit een oogpunt van rechtsbescherming wel bereid om de bezwaren ruim op te vatten en op rechtens juiste wijze te duiden als deze zijn aangevoerd door betrokkenen zonder professionele gemachtigde.

De verweten gedraging moet overtuigend kunnen worden vastgesteld

De reader van het Hof uit 2019 (zie platform) gaat veel dieper in op deze materie.

Voorts, maar ook niet geheel onbelangrijk, moet de gedraging ook overtuigend vast kunnen worden gesteld.

Een dossier kan een ambtsedige verklaring bevatten en alle aspecten hebben om de gedraging vast te stellen, maar desondanks niet overtuigend zijn. Denk aan een verklaring van een verbalisant dat hij om 08:00 uur in Amsterdam heeft gezien dat het voertuig een geslotenverklaring heeft genegeerd, terwijl de betrokkene uit Middelburg op dat moment met het voertuig aan het werk was. Dit terwijl betrokkene dit ook daadwerkelijk aantoonde met stukken.

Hoewel er voldoende bewijs zou zijn, kan niet worden gezegd dat dit bewijs overtuigend is. In alle redelijkheid kan er worden gesteld dat er twijfel is ontstaan aan de juistheid van de verklaring van de verbalisant. Voldoende twijfel dient, indien men daaraan toe zou komen, te leiden tot vernietiging van de inleidende beschikking.

De lijn van het Hof is als volgt:

Een daartoe aangewezen ambtenaar kan op grond van artikel 3, tweede lid, van de Wavh een administratieve sanctie opleggen voor een gedraging die door deze ambtenaar zelf of op geautomatiseerde wijze is vastgesteld. Dat de gedraging is verricht, moet voldoende blijken uit de beschikbare gegevens. Of van de juistheid van deze gegevens kan worden uitgegaan, is ervan afhankelijk of de betrokkene argumenten heeft aangevoerd die leiden tot twijfel aan de juistheid van (delen van) die gegevens dan wel het dossier daar aanleiding toe geeft.

Moet de betrokkene bewijs van zijn onschuld aanleveren?

Van de betrokkene wordt niet verlangd dat deze zijn onschuld bewijst. Wel wordt van de betrokkene verlangd dat deze door middel van 'concrete feiten en omstandigheden' een **begin van bewijs** aandraagt.

Een enkele ontkenning van de gedraging zal daarom doorgaans onvoldoende zijn om te doen twijfelen aan de verklaring van de verbalisant. Indien er echter concrete feiten en omstandigheden naar voren worden gebracht, zal er daarom ook snel meer onderzoek worden verlangd aan de zijde van de officier van justitie.

4. Anders dan de betrokkene kennelijk meent, is het niet zo dat de verbalisant altijd in het gelijk wordt gesteld en op zijn woord wordt geloofd. Als de verklaring van de verbalisant voor juist wordt gehouden, is diens verklaring een voldoende grondslag voor de vaststelling dat de gedraging is verricht. Of de verklaring van de verbalisant voor juist wordt gehouden is ervan afhankelijk of de betrokkene voor zijn zaak specifieke feiten en omstandigheden heeft aangevoerd die aanleiding geven te twijfelen aan de juistheid van één of meer onderdelen van de ambtsedige verklaring dan wel uit het dossier zulke feiten en omstandigheden blijken. De betrokkene hoeft dus niet het bewijs van zijn onschuld te leveren, maar van de betrokkene mag wel worden verwacht dat hij door middel van concrete feiten en omstandigheden een begin van twijfel aan de juistheid van de verklaring van de verbalisant aandraagt.²⁵

Dit betekent overigens niet dat betrokkene naar het uiterste moet gaan om omstandigheden aan te dragen. Er kan zich een situatie voordoen dat er sprake is van bewijsnood aan de zijde van de betrokkene. In dat geval zal de officier van justitie nader onderzoek moeten doen. De reader van het Hof schrijft bijvoorbeeld over het arrest van 21 mei 2019, GHARL:2019:4377:

Daar was van meet af aan verweer gevoerd, erop neerkomende dat de auto ten tijde van de gedraging in de garage op het werk had gestaan. De ambtenaar moet een verkeerd kenteken hebben genoteerd. De betrokkene had met behulp van een uitdraai van zijn werkpasgegevens aannemelijk gemaakt dat hij de hele dag op het werk was geweest. Hij wilde ook de gegevens betreffende het parkeren van zijn auto in de garage overleggen maar kreeg die niet van de beheerder van de parkeergarage, die informatie werd alleen afgegeven op last van justitie. De betrokkene verkeerde daarmee in bewijsnood. In het dossier was verder alleen de waarneming van de ambtenaar, er was geen foto van de gedraging. De gedraging kon onder deze omstandigheden niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld.

Praktijk: Bewijsleer

In de praktijk komt deze beoordeling –kort samengevat- erop neer op de vraag in hoeverre het verweer van betrokkene kan slagen gelet op hetgeen door de verbalisant wordt aangedragen en gelet op hetgeen anderzijds door partijen in het geding worden gebracht.

---

²⁵ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:8814>

Het staat de betrokkene, maar ook de officier van justitie vrij om zelf stukken in het geding te brengen.

Aan de zijde van de betrokkene zijn dit doorgaans foto's van de situatie na de gedraging of getuigenverklaringen.

Hou hierbij rekening met de omstandigheid dat de betrokkene en diens getuigen een aanzienlijk belang kunnen hebben met het afleggen van een verklaring die niet geheel strookt met de waarheid of die een belangrijk aspect achterwege laat. Zo worden met enige regelmaat foto's overlegt waarvan later blijkt dat het voertuig is verplaatst. Ook worden er vaak foto's overgelegd waar relevante bebording net buiten het frame van de foto vallen.

Om die reden is het daarom vaak handig om te nemen van de situatie ter plaatse. Kijk hiervoor op Google Maps of loop –indien mogelijk– voor je zitting even langs de locatie. Hou er rekening mee dat er soms aanzienlijke tijdsperiodes zitten tussen de verschillende foto momenten van Google Maps.

Waak ervoor om 'ambtshalve bekende' informatie te gebruiken. Onderbouw dit zoveel mogelijk met concrete stukken. Als de informatie niet een omstandigheid van algemene bekendheid is, zal het stuk in het dossier moeten zitten als dit nodig is voor de vaststelling van de gedraging.

Handige jurisprudentie: bewijsleer

Het arrest van 21 mei 2019, GHARL:2019:4377.

Daar was van meet af aan verweer gevoerd, erop neerkomende dat de auto ten tijde van de gedraging in de garage op het werk had gestaan. De ambtenaar moet een verkeerd kenteken hebben genoteerd. De betrokkene had met behulp van een uitdraai van zijn werkpasgegevens aannemelijk gemaakt dat hij de hele dag op het werk was geweest. Hij wilde ook de gegevens betreffende het parkeren van zijn auto in de garage overleggen maar kreeg die niet van de beheerder van de parkeergarage, die informatie werd alleen afgegeven op last van justitie. De betrokkene verkeerde daarmee in bewijsnood. In het dossier was verder alleen de waarneming van de ambtenaar, er was geen foto van de gedraging. De gedraging kon onder deze omstandigheden niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld.

Het arrest van 9 mei 2019, GHARL:2019:4055.

Hier was van meet af aan een onderbouwd verweer gevoerd, erop neer komende dat de betrokkene geen bord H1 was gepasseerd, zodat er geen sprake was van een bebouwde kom. De betrokkene had aangegeven via welke route hij was aangereden en had een plattegrond overlegd met daarop aangegeven welke bebording hij was tegen gekomen. Over de bebording werd door de ambtenaar geen aanvullende informatie in het geding gebracht. De gedraging kon niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld.

Wie is er aansprakelijk voor de gedragingen die zijn begaan?

Het merendeel van de zaken die wij behandelen betreffen gedragingen die zijn begaan met een gekentekend voertuig.

Het uitgangspunt is dat er in elke zaak een staandehouding volgt. In een dergelijk geval zal de persoon die staande is gehouden ook daadwerkelijk de beschikking ontvangen. Die persoon wordt dan aangemerkt als **de betrokkene**.

Niet in alle situaties kan er een staandehouding plaatsvinden. Denk aan een flitspaal of iemand die zich onttrekt aan een staandehouding. Daar heeft de wetgever rekening mee gehouden door

middel van de artikelen 5 t/m 5b WAHV.

Indien niet aanstonds kan worden vastgesteld wie de bestuurder is, kan de beschikking worden opgelegd aan de kentekenhouders van het motorrijtuig of aanhangwagen als ook het trekkend voertuig niet kan worden achterhaald. In een dergelijk geval is de kentekenhouders de betrokkene.

De mogelijkheid tot staandehouding geniet momenteel uitzonderlijk veel aandacht in de jurisprudentie. Hier gaan we later dieper op in.

Uitzonderingen kentekenaansprakelijkheid.

De wet kent een drietal uitzonderingen op de kentekenaansprakelijkheid.

Deze zijn vastgelegd in artikel 8 WAHV:

De officier van justitie vernietigt de beschikking indien, in het geval van artikel 5 onderscheidenlijk artikel 5a, degene op wiens naam het kenteken in het kentekenregister is geschreven:

- a. aannemelijk maakt dat tegen zijn wil door een ander van het motorrijtuig onderscheidenlijk de aanhangwagen gebruik is gemaakt en dat hij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen,*
- b. een voor een termijn van ten hoogste drie maanden schriftelijk bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst overlegt waaruit blijkt wie ten tijde van de gedraging de huurder van het motorrijtuig onderscheidenlijk de aanhangwagen was, dan wel*
- c. een vrijwaringsbewijs, bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van het Kentekenreglement, of een verklaring als bedoeld in de artikelen 31 tot en met 33 van het Kentekenreglement, overlegt waaruit blijkt dat hij ten tijde van de gedraging geen eigenaar of houder meer was van het betrokken motorrijtuig onderscheidenlijk de betrokken aanhangwagen.*

Indien een van deze voorwaarden zich voordoet en er een beroep op wordt gedaan, dan dient de inleidende beschikking vernietigd te worden.

Een beroep op artikel 8 WAHV dient echter altijd kritisch bekeken te worden.

Aannemelijk maakt dat tegen zijn wil door een ander van het motorrijtuig onderscheidenlijk de aanhangwagen gebruik is gemaakt en dat hij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen

Dit gedeelte zit toe op de situatie dat er sprake is van diefstal of joyriding. De betrokkene heeft in alle redelijkheid het gebruik niet kunnen voorkomen. Om die reden is het ook niet billijk om betrokkene voor de gedraging verantwoordelijk te houden.

Een dergelijk verweer moet echter wel met stukken onderbouwd worden. Daarnaast ligt de lat om dit verweer aan te nemen relatief hoog. Op het moment dat er sprake is van het vrijwillig ter beschikking stellen (direct of indirect) van het voertuig zal er niet snel worden aangenomen

Dit brengt ook met zich mee dat katvangers (mensen die tegen beloning voertuigen op hun naam laten zetten) ook niet snel een geslaagd beroep kunnen doen op artikel 8 WAHV.

Praktijk: Diefstal/joyriding/gebruik niet kunnen voorkomen

In de praktijk zal men vaak zien dat een betrokkene een aangifte van diefstal/joyriding overlegt.

Het staat ons vrij om dat verweer te toetsen op geloofwaardigheid, maar kijk ook naar het moment dat een voertuig uit macht van betrokkene zou zijn onttrokken. Met enige regelmaat wordt er een aangifte overgelegd welke toeziet op een tijdstip/gebeurtenis NA de gedraging.

Ook wordt soms aangegeven dat het voertuig is gestolen, maar blijkt later dat het voertuig is teruggevonden. Dit ziet men vaker bij APK of WAM-zaken. Indien er sprake is van een diefstal, zal de politie een diefstalmelding in het kentekenregister vermelden. Als het voertuig wordt teruggevonden, tref je daar ook een einddatum van de diefstalmelding. Indien een dergelijk verweer wordt gevoerd loont het daarom om het kentekenregister te kijken op de dag(en) nadat betrokkene aangifte zou hebben gedaan.

Vaak wordt het verweer gevoerd dat het voertuig is uitgeleend. Men verzoekt om de beschikking op te leggen aan de bestuurder van het voertuig. Dit verweer gaat, zonder deugdelijk huurcontract niet op. De wet voorziet er niet in om voor die situatie de beschikking te verleggen naar de feitelijk bestuurder²⁶ De kentekenhouder zal in geval van een Mulder-zaak de betaling onderling met de bestuurder moeten regelen.

Handige jurisprudentie: Gebruik voertuig redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:10575>

Artikel 8, aanhef en onder a, WAHV. De betrokkene heeft niet aannemelijk gemaakt dat tegen haar wil door een ander gebruik is gemaakt van het motorrijtuig en dat zij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen.

---

²⁶ In zaken die vallen onder het strafrecht, waar de nadruk meer op de feitelijk bestuurde ligt, kan dit wel. Zie artikel 181 VVW. We spreken dan ook over grovere overschrijdingen, met grotere gevolgen (lees: -in de volksmond- 'strafblad')

De betrokkene heeft de autosleutels kennelijk vindbaar en onbeheerd in haar woning achtergelaten terwijl zij aan anderen de toegang tot die woning had gegeven. Dat de betrokkene aangifte bij de politie heeft gedaan vanwege onrechtmatig gebruik van haar voertuig, hetgeen (ook in Duitsland) strafbaar is, is evenmin gesteld noch gebleken.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:405>

De omstandigheid dat een auto afgesloten voor de deur wordt geparkeerd en niemand de sleutel of toestemming is gegeven om met de auto te rijden, sluit immers niet uit dat een derde mogelijk toegang had tot de woning van de betrokkene en eenvoudig de in die woning achtergelaten sleutel heeft kunnen pakken. Er bestaat daarom geen aanleiding om de aan de betrokkene opgelegde sanctie te vernietigen op grond van artikel 8 van de WAHV.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2022:2270>

Artikel 8 Wahv. De betrokkene heeft een scooter op zijn naam laten zetten en deze vervolgens met de sleutel aan een derde beschikbaar gesteld. Dat is geen situatie waarin de betrokkene ongeoorloofd gebruik van de scooter niet had kunnen voorkomen

..

Het voorgaande brengt ook mee dat de betrokkene het risico op de koop toe heeft genomen dat al vóór overschrijving van het kenteken met de scooter zou worden gereden en dat daarmee verkeersovertredingen kunnen worden begaan. Dat laatste is gebeurd. Niet kan worden geoordeeld dat de gedraging heeft plaatsgevonden onder omstandigheden die het opleggen van een sanctie niet billijken. Dat kantonrechters de andere aan de betrokkene opgelegde sancties voor gedragingen of overtredingen die met de scooter zijn verricht hebben vernietigd of gematigd tot nihil, maakt dat, nog daargelaten dat dit niet aannemelijk is geworden, niet anders.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:3343>

Artikel 8 Wahv. Met het voertuig van de betrokkene zijn tijdens de 'valet parking'-periode gedragingen verricht. Geen sprake van joyriding die niet kon worden voorkomen, nu voertuig en sleutels vrijwillig aan valet parking-bedrijf zijn afgegeven.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:8461>

Artikel 8 Wahv. Niet geloofwaardig dat de scooter van de betrokkene een kwartier voor de verkeersovertreding is gestolen. Pas na ontvangst van de sanctiebeschikking is aangifte gedaan van diefstal.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:8814>

Artikel 5 Wahv. De bestuurder is boos weggereden, zodat zich geen reële mogelijkheid tot staandehouding heeft voorgedaan. De beschikking is terecht aan de kentekenhouder opgelegd

Een voor een termijn van ten hoogste drie maanden schriftelijk bedrijfsmatig aangegane huurovereenkomst overlegt waaruit blijkt wie ten tijde van de gedraging de huurder van het motorrijtuig onderscheidenlijk de aanhangwagen was,

Een andere belangrijke groep waar artikel 8 WAHV bij speelt zijn de voertuigen die zijn verhuurd of geleased. Ook hiervoor heeft de wetgever een uitzondering in het leven geroepen. Indien er sprake is van een voertuig dat voor ten hoogste drie maanden was verhuurd kan er een beroep worden gedaan op artikel 8 WAHV. Wel is vereist dat het om verhuur (om baat!) gaat en dat de kentekenhouder het voertuig heeft verhuurd. Daarnaast dient er een daadwerkelijk huurcontract overgelegd te worden.

Indien zich deze situatie voordoet dan wordt de beschikking verlegd naar de huurder van het voertuig en zal de huurder betrokkene worden van een nieuwe beschikking met een nieuw CJIB-nummer voor dezelfde gedraging.

Praktijk: Huurzaken

In de praktijk zien we met name veel buitenlandse bedrijven die niet voldoen aan de termijn van ten hoogste drie maanden. Het voertuig wordt voor langere termijn verhuurd, wat betekent dat men geen geslaagd beroep op artikel 8 WAHV kan doen.

Indien er een buitenlands huurcontract wordt overgelegd loont het om te zoeken naar het woord "maanden" in de relevante taal:

Meses	(Spaans/Portugees)
Mois	(Frans)
Monate	(Duits)
Miesiące	(Pools)
Měsíce	(Tsjechisch)
Mesi	(Italiaans)

Vaak is dit punt 4 van een huurcontract.

Realiseer je dat er ook andere verweren kunnen worden gevoerd. Als je de taal niet machtig bent, geef dit ook gewoon aan op zitting. Het is aan de kantonrechter om een vertaling te laten regelen. Haal de tekst niet zomaar door een vertaalmachine, want er kunnen persoonsgegevens in staan!

Daarnaast lopen we ook vaak aan tegen een voertuig welke wordt verhuurd door Bedrijf B, terwijl bedrijf A de kentekenhouder is. In een dergelijk geval kan er dan ook geen beroep worden gedaan op artikel 8 WAHV. Een uitzondering hierop zijn de zogenaamde franchise constructies.²⁷ Indien Bedrijf B nauw onderdeel uitmaakt van Bedrijf A, dan kan er wel een beroep op artikel 8 WAHV worden gedaan.

Een enkele stelling dat een ander persoon de bestuurder was, zonder huurcontract, kan niet leiden tot een gegrondverklaring. Immers is de kentekenhouder in een dergelijk geval aansprakelijk. De betrokkene zal een en ander dan zelf onderling met de bestuurder moeten regelen.

---

²⁷ Arrest opzoeken!

een vrijwaringsbewijs, bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van het Kentekenreglement, of een verklaring als bedoeld in de artikelen 31 tot en met 33 van het Kentekenreglement, overlegt waaruit blijkt dat hij ten tijde van de gedraging geen eigenaar of houder meer was van het betrokken motorrijtuig onderscheidenlijk de betrokken aanhangwagen.

Als iemand een vrijwaringsbewijs overlegt waaruit blijkt dat die persoon geen kentekenhouder was ten tijde van de gedraging, ook dan kan de beschikking niet in stand blijven. Deze situatie komt in de praktijk niet of nauwelijks meer voor.

Inhoudelijke verweren: Gedraging specifiek

Bebording

Bebording speelt een zeer prominente rol in ons werk. Het is ook bij uitstek de manier om weggebruikers te wijzen wenselijk en gewezen rijgedrag. Het zal daarom ook niet verbazen dat een groot deel van de verweren toezien op de aan- of afwezigheid van bebording.

Het uitgangspunt is dat van weggebruikers wordt verwacht dat zij zicht houden op geplaatste bebording en deze bebording ook opvolgen. Het is niet aan de individuele weggebruiker om te oordelen of een bord wel of geen nut heeft. Zolang het bord er staat dient men gevolg te geven aan dat bord. Dat is slechts anders in het geval de situatie klaarblijkelijk zo afwijkend is van die waarop het verkeerstekens betrekking heeft dat bij gevolg geven aan dat teken de veiligheid op weg in gevaar zou worden gebracht (vergelijk Hoge Raad 4 december 1984, gepubliceerd in Verkeersrecht 1985, 39).

Daarnaast rust er op de individuele weggebruiker een zorgplicht om zich ervan te vergewissen wat de aard van een locatie is. Deze (voortdurende) zorgplicht gaat zo ver dat men zelfs sneeuw van een bord moet vegen om kennis te kunnen nemen van wat er op een verkeersbord staat.²⁸

Hierbij dient te worden opgemerkt dat verkeersborden en verkeerstekens doorslaggevend en niet de subjectieve indrukken van de weggebruiker.²⁹

Betwisting van aanwezigheid bebording

In 2020 heeft het Hof een arrest gewezen waarin een nadere toelichting wordt gegeven op de eisen aan een dossier indien een betrokkene de aanwezigheid van bebording ontkent. Het gaat hier om ECLI:NL:GHARL:2020:1803. In dat arrest wordt een onderscheid gemaakt tussen aantal specifieke situaties. Ontkenning van de bebording bij:

- Bemande controle
- Waarneming middels flitspaal/trajectcontroles
- Een bord H1 (bebouwde kom), bord E1 (parkeerverbodszone) of van een bord E10 (parkeerschijfzone)

De Bemande controle

Hierbij moet worden gedacht aan mobiele opstellingen voor radar- en lasercontroles. In het algemeen mag in zo'n geval worden aangenomen dat de ambtenaar heeft vastgesteld dat de relevante bebording aanwezig en duidelijk zichtbaar is. Dat uitgangspunt brengt mee dat er bijvoorbeeld bij mobiele snelheidscontroles van uit mag worden gegaan dat de geldende maximumsnelheid ten tijde van de controle deugdelijk was aangeduid (vgl. het arrest van het hof van 5 juni 2019, gepubliceerd op rechtspraak.nl met vindplaats ECLI:NL:GHARL:2019:4796).

Hoewel een BOA/politieagent op straat bij parkeerzaken in principe ook een bemande controle is, valt deze hier niet altijd onder.

De waarneming middels een flitspaal of trajectcontrole

Het betreft hier digitale handhaving waarbij dus op het moment van controle niet wordt vastgesteld of de bebording aanwezig is. In een dergelijk geval zal bij een (enkele) ontkenning van de bebording een of meer aanvullende stukken nodig zijn waaruit de plaatsing van de bebording blijkt. Hier wordt doorgaans aan voldaan door middel van schouwrapporten. Politie en gemeenten dragen zorg voor reguliere schouw van de verschillende locaties en bebording. De bevindingen worden vastgelegd en kunnen worden geraadpleegd middels de bestandenpostbus

²⁸ 16 november 2011 WAHV 200.092.021

²⁹ 19 oktober 2009 WAHV 200.017.925

(Flitspalen/trajectcontroles) of het platform mulder (digitale handhaving geslotenverklaring/voetgangersgebied)

De schouwrapporten in het dossier zijn een op de zaak betrekking hebbend stuk. In het dossier moet blijken dat **voor** en **na** de gedraging de bebording stond geplaatst. Indien dit ontbreekt, kan de gedraging doorgaans niet worden vastgesteld.

Een bord H1 (bebouwde kom), bord E1 (parkeerverbodszone) of van een bord E10 (parkeerschijfzone)

In dit geval heeft het Hof een aantal specifieke voorwaarden.

Alleen in het geval dat de betrokkene de bebording ontkent EN daarbij een rijroute aangeeft dient de officier van justitie aanvullende stukken in het geding brengen waaruit blijkt dat op de gevolgde toegangsweg:

- (a) op enig moment vóór de vermeende gedraging een bord is geplaatst;
- (b) op enig moment ná de vermeende gedraging dat bord nog aanwezig was en
- (c) na verificatie van daarvoor beschikbare bronnen is gebleken dat dit bord in de tussentijd niet is verwijderd of vervangen.

Voorwaarde a en b kunnen doorgaans met een uitdraai van Google Maps worden opgelost. Voorwaarde c is lastiger. Hiervoor is actie nodig van de gemeente. Per gemeente is dit bij een ander persoon/afdeling neergelegd en bij veel gemeente ontbreekt een dergelijke registratie. Het mag duidelijk zijn dat dit een zeer zware maar ook uiterste lastige voorwaarde is. Met enige regelmaat wordt door betrokkenen en beroepsgemachtigden een geslaagd beroep gedaan op deze voorwaarde.

In het arrest ECLI:NL:GHARL:2022:7804³⁰ heeft het Hof hier echter een nadere uitzondering op gecreëerd.

*r.o. 9 Een en ander leidt het hof ertoe om het in overweging 6 aangehaalde arrest als volgt te preciseren en te verduidelijken. Om de aanwezigheid van bebording met een voldoende mate van zekerheid te kunnen vaststellen, wordt niet langer onderscheid gemaakt tussen statische handhaving met flitspalen (inclusief trajectcontrole) enerzijds en kom- en zonebebording anderzijds. **Als uitgangspunt wordt voortaan gehanteerd dat de aanwezigheid van de bebording ten tijde van de gedraging met een voldoende mate van zekerheid kan worden vastgesteld als blijkt dat deze bebording aanwezig was op enig moment niet meer dan zes maanden vóór en niet meer dan zes maanden ná de gedraging.** Is één van deze termijnen langer, dan zal uit (nadere) stukken moeten blijken dat na verificatie van daarvoor beschikbare bronnen is gebleken dat dit bord in de tussentijd niet is verwijderd of vervangen.*

Indien niet of niet voldoende dat de bebording aanwezig was, dan zal de inleidende beschikking moeten worden vernietigd.

Verkeersbesluiten, de BABW en de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens.

De plaatsing van bebording wordt geregeld in de BABW en de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens. Hieruit volgt hoe, waar en op welke wijze bebording wordt geplaatst langs of boven de weg.

Met enige regelmaat doet een betrokkene een beroep op de BABW met de stelling dat het bord te op onjuiste wijze staat geplaatst en om die reden niet kan worden gebruikt om de gedraging vast te stellen. Het Hof heeft voor dit verweer een zeer bestendige lijn:

---

³⁰ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2022:7804>

Het is vaste rechtspraak dat de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens zich slechts richten tot de wegbeheerder en dat een individuele weggebruiker daaraan geen rechten kan ontlenuen.³¹

Dit neemt niet weg dat er nog wel gekeken moet worden naar het verweer omtrent de zichtbaarheid van een verkeersteken. Een verkeersteken wat niet te zien is, kan men immers moeilijk opvolgen. De toets die het Hof hiervoor toepast is als volgt:

Hoe komt de situatie over op de gemiddelde weggebruiker?³²

Indien voor de gemiddelde weggebruiker voldoende duidelijk kan of moet zijn wat de aard van een locatie is, is er sprake van een verkeersteken of verkeersregel die zal moeten worden opgevolgd.

Een verkeersteken wordt doorgaans geplaatst nadat er een verkeersbesluit is genomen conform de BABW.

Het Hof heeft enige tijd de lijn gehad dat het ontbreken van een geldig verkeersbesluit moest leiden tot vernietiging van de beschikking. Hier konden wij ons niet in vinden. Als gevolg hiervan is deze materie voorgelegd aan de Hoge Raad. Iets wat niet vaak voorkomt in WAHV-zaken.

Hoge Raad 16 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1055

Cassatie in het belang van de wet. Vernietiging hof (boete)beschikking t.z.v. parkeren in strijd met parkeerverbod, Wahv. HR herhaalt relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:1997:ZD0700, hetgeen door het hof niet is miskend. Dat een verkeersteken dat een gebod of verbod inhoudt, niet met inachtneming van de daarvoor geldende wettelijke voorschriften is geplaatst, kan niet worden aangemerkt als een omstandigheid a.b.i. art. 9.2.b Wahv, d.w.z. noch als een omstandigheid waaronder de gedraging heeft plaatsgevonden, noch als een omstandigheid waarin de betrokkene verkeert. Het oordeel van het hof dat de oplegging van de administratieve sanctie achterwege had moeten blijven omdat het verkeersbesluit dat ten grondslag lag aan het verkeersteken dat een parkeerverbod inhield, nog niet in werking was getreden op het moment van de gedraging van de betrokkene, getuigt daarom van een onjuiste rechtsopvatting. Volgt vernietiging in het belang van de wet.

De enkele omstandigheid dat een verkeersbesluit ontbreekt, maakt niet dat de beschikking moet worden vernietigd of dat het sanctiebedrag moet worden gematigd.

Praktijk: Bebording

In de praktijk zal op iedere zitting de bebording of de zichtbaarheid daarvan wel ter sprake komen.

Vaak zie je dat betrokkene aankomt met het verweer dat de bebording ontbreekt. Probeer altijd kennis te nemen van de situatie en toon indien nodig schermprint van Google Maps. Dit laatste zeker indien betrokkene een creatieve invulling heeft gegeven aan zijn fotografisch bewijs door de bebording buiten het frame van de foto's te houden.

Let goed op de datum op de foto van Google Maps! Een foto uit 2022 voor een gedraging van 2020 zal een beperkte meerwaarde hebben. Print indien mogelijk een foto van voor en na de gedraging. Zeker als de bebording op exact dezelfde wijze staat geplaatst.

Indien een voertuig in de directe nabijheid van een bord staat, loont het om te wijzen op de onderzoeksplicht aan de zijde van de weggebruiker. Van een weggebruiker kan en mag worden verwacht dat deze –ook na het uitstappen van het voertuig– goed om zich heen kijkt om na te gaan welke bebording van kracht is.

³¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:3505>

³² <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2022:3716>

Schouwrapporten voor geslotenverklaringen en voetgangersgebieden tref je op het platform onder de knop 'schouwrapporten'. Zorg ervoor dat er een schouwrapport van VOOR en NA de gedraging in het dossier zit. Momenteel eist de regelgeving dat er sprake is van een maandelijkse (!) controle³³.

De schouwrapporten zijn bij een ontkenning van de bebording een op de zaak betrekking hebbend stuk.

Schouwrapporten voor flitspalen en trajectcontroles tref je in de bestandenpostbus. Zorg ervoor dat er een schouwrapport van VOOR en NA de gedraging wordt overgelegd. Een maandelijkse controle is hier niet voor vereist. Wel dient er sprake te zijn van een controle rond de pleegdatum. Het hof heeft hiervoor geen concrete grens gegeven. De schouwrapporten zijn bij een ontkenning van de bebording een op de zaak betrekking hebbend stuk.

Voor flitspalen wordt gewerkt met een lijst met schouwdata. Deze zijn gesorteerd op HHM-nummer, welke te vinden is op de foto van de gedraging. Neem indien noodzakelijk een lijst van de schouwdata EN een kopie van het schouwrapport van het HHM-nummer mee. Je kan volstaan met een verwijzing naar de schouwdata om de bebording vast te stellen.³⁴

Aangegeven route onjuist of onvolledig

Indien de betrokkene een route heeft aangegeven loont het om te kijken of de route ook overeenkomt met de verweten gedraging. Indien de route bijvoorbeeld een tegengestelde richting komt, hoeft de officier van justitie geen nader onderzoek te doen.³⁵

Een route die begint in een zone (A1, maar ook bebouwde kom) vereist ook niet dat er nader onderzoek wordt gedaan.³⁶

Handige jurisprudentie: bebording

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:1803>

Overzichtsarrest over bebording. Het hof zet op een rij welke gegevens nodig zijn om de aanwezigheid van bebording te kunnen vaststellen. De eisen die aan het dossier en aan het verweer worden gesteld, verschillen per handhavingmethode. Ook is relevant of de ambtenaar al dan niet fysiek aanwezig is geweest. Bij bebouwde kom en zones geldt dat in voorkomende gevallen alleen aannemelijk hoeft te worden dat op de door de betrokkene gevolgde route een bord aanwezig was

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:1817>

Bebording aanwezig? Een lijst met schouwdata maakt aannemelijk dat op die data een schouw van de bebording is uitgevoerd. Verder kan alleen in het beroepschrift of in reactie op het verweerschrift om een zitting bij het hof worden gevraagd.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:11302>

Bebording aanwezig? De rijroute die de betrokkene stelt te hebben gereden, kan niet juist zijn. Daarom hoeft de aanwezigheid van een bord op die route niet te worden aangetoond.

---

³³ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:10477>

³⁴ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:1817>

³⁵ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:11302>

³⁶ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2022:4774>
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2022:752>

Wijzigen van route na beroep op 2020:1803

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2022:1695>

De gemachtigde erkent dat de rijroute zoals is aangegeven in de procedure bij de kantonrechter onjuist is en vermeldt in hoger beroep een andere (rij) route. Het hof is van oordeel dat onder deze omstandigheden geen sprake is van het aangeven van een route die de bestuurder heeft afgelegd om zijn bestemming te bereiken als bedoeld in overweging 8 van het arrest. Voor zover de gemachtigde heeft bedoeld aan te voeren dat eerder in de procedure per abuis een verkeerd weg nummer is vermeld, overweegt het hof dat (zeker van een professionele gemachtigde) mag worden verwacht dat een namens de betrokkene gestelde rijroute zorgvuldig wordt beschreven. Indien - en voor zover in het onderhavige geval - sprake is van een onjuistheid in de gestelde rijroute, is dat een omstandigheid waarvan de gevolgen voor rekening van de betrokkene komen. Bij deze stand van zaken bestaat er geen aanleiding voor nader onderzoek naar de aanwezigheid van een bord H1 ten tijde van de gedraging. Het bezwaar treft geen doel.

Route binnen zone

Arrest 13 juni 2022, Wahv 200.288.984/01, ECLI:NL:GHARL:2022:4774

Snelheidsovertreding, bebording, zonebord A1 met 60. Betrokkene heeft rijroute opgegeven, maar die leidt niet tot twijfel aan bebording omdat betrokkene op het door hem ingebrachte filmmateriaal pas begint met filmen nadat de bebording die het einde van de bebouwde kom aangeeft is gepasseerd. Omstandigheid dat uit het ingebrachte foto- en filmmateriaal volgt dat op de door de betrokkene gereden route zich geen (zone)borden A1 bevinden, laat zich dus verklaren doordat dit getoonde gedeelte van de route zich geheel binnen de 60 km-zone bevindt en het bord met daarop de maximumsnelheid in de zone niet hoeft te worden herhaald.

Route binnen zone

Arrest 1 februari 2022, Wahv 200.276.477/01, ECLI:NL:GHARL:2022:752

Meerts. Bebording A1. Snelheidscontrole, laser, ambtenaar ter plaatse dus bebording aanwezig en zichtbaar is uitgangspunt. Door gemachtigde genoemde route bevindt zich geheel binnen 60km zone en dan geen herhalingsbord nodig. Beroep op handhavingsbrief van Parket CVOM aan hoofdofficieren (brief 1 april 2019) gaat niet op; enkele niet nader onderbouwde stelling van de gemachtigde dat bij de onderhavige snelheidscontrole niet is voldaan aan deze voorwaarden, geeft geen aanleiding om ib te vernietigen.

Ontbreken verkeersbesluit leidt niet tot matiging of vernietiging.

Hoge Raad 16 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1055

Cassatie in het belang van de wet. Vernietiging hof (boete)beschikking t.z.v. parkeren in strijd met parkeerverbod, Wahv. HR herhaalt relevante overwegingen uit ECLI:NL:HR:1997:ZD0700, hetgeen door het hof niet is miskend. Dat een verkeersteken dat een gebod of verbod inhoudt, niet met inachtneming van de daarvoor geldende wettelijke voorschriften is geplaatst, kan niet worden aangemerkt als een omstandigheid a.b.i. art. 9.2.b Wahv, d.w.z. noch als een omstandigheid waaronder de gedraging heeft plaatsgevonden, noch als een omstandigheid waarin de betrokkene verkeert. Het oordeel van het hof dat de oplegging van de administratieve sanctie achterwege had moeten blijven omdat het verkeersbesluit dat ten grondslag lag aan het verkeersteken dat een parkeerverbod inhield, nog niet in werking was getreden op het moment van de gedraging van de betrokkene, getuigt daarom van een onjuiste rechtsopvatting. Volgt vernietiging in het belang van de wet.

Arrest 1 februari 2022, Wahv 200.276.477/01, ECLI:NL:GHARL:2022:752

Meerts. Bebording A1. Snelheidscontrole, laser, ambtenaar ter plaatse dus bebording aanwezig en zichtbaar is uitgangspunt. Door gemachtigde genoemde route bevindt zich geheel binnen 60km zone en dan geen herhalingsbord nodig. Beroep op handhavingsbrief van Parket CVOM aan hoofdofficieren (brief 1 april 2019) gaat niet op; enkele niet nader onderbouwde stelling van de gemachtigde dat bij de onderhavige snelheidscontrole niet is voldaan aan deze voorwaarden, geeft geen aanleiding om ib te vernietigen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:3505>

Een bord aan de rechterzijde van de weg geldt voor de hele weg. Weggebruikers kunnen geen rechten ontlenen aan de Uitvoeringsvoorschriften Babw. Deze voorschriften zijn aan de wegbeheerder gericht.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:10477>

Bebording aanwezig? De voorgeschreven maandelijkse schouw betekent niet dat de periode tussen twee schouwmomenten maximaal 30 dagen mag bedragen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2021:3188>

8. Aangezien het hier een mobiele controle betreft, is het uitgangspunt dat de ambtenaar die ter plaatste aanwezig is voorafgaand aan de controle de bebording heeft gecontroleerd (vgl. overweging 7 van het arrest van 28 februari 2020, gepubliceerd op rechtspraak.nl onder ECLI:NL:GHARL:2020:1803). De enkele betwisting van de gemachtigde dat er een **bord J16** stond geplaatst, is onvoldoende om te twifelen aan de gegevens in het dossier. Of er ten tijde van de gedraging daadwerkelijk werd gewerkt, kan in het midden blijven. Het al dan niet daadwerkelijk verrichten van wegwerkzaamheden, doet niet af aan de gelding van een snelheidsbord en het bord dat wegwerkzaamheden aangeeft. Het enkele feit dat verkeerstekens zijn geplaatst, verplicht de weggebruiker om zijn rijgedrag daarop af te stemmen. Het hof stelt dan ook vast dat de gedraging is verricht en daarvoor terecht een sanctie is opgelegd. Beslist wordt daarom als volgt.

De bevoegdheid van de verbalisant

De bevoegdheid van de verbalisant is een geliefd punt voor beroepsgemachtigden. Het is een laagdrempelig verweer, waar men vaak snel veel twijfel kan zaaien. Een deel van de problematiek is gelegen in het feit dat er veel onduidelijkheid leeft hoe de bevoegdheid tot stand is gekomen.

Vaak zijn er documenten bij gemoed die intern in bezit zijn van de politie of gemeente en niet makkelijk toegankelijk is voor andere partijen als het OM en de rechtspraak, laat staan de burger. Denk hierbij aan mandaatbesluiten en ondermandateringen. Ook kan het voorkomen dat er juist verouderde documenten wel beschikbaar zijn gemaakt in het kader van de WOB/WOO. Denk aan een akte van beëdiging uit 2014 (die vijf jaar geldig is), terwijl we spreken over een gedraging in 2023.

Daarnaast heeft ook het OM een aantal kaders gesteld aangaande de bevoegdheid van de verbalisanten. Denk aan het Beleidskader geslotenverklaringen of de Beleidsregels BOA. De formulering van die beleidsregels zijn soms limitatief geformuleerd. Het komt dan ook voor dat een BOA –vaak onbewust- zijn of haar bevoegdheden te buiten gaat.

Uitgangspunt: De verbalisant is bevoegd / bekwaam

Met name in de periode 2016-2019 werd er veel verweer gevoerd op de bevoegdheid van de verbalisant. Het ging hierbij zelfs zo ver dat de mandatering van de persoon die de verbalisant had beëdigd volgens de gemachtigden moest worden aangetoond.

In december 2019 wees het Hof het arrest ECLI:NL:GHARL:2019:10797:

17. Het hof stelt in het kader van de vraag naar de bevoegdheid van de ambtenaar die een administratieve sanctie heeft opgelegd voorop dat het bestaan van de bevoegdheid van de betreffende ambtenaar het uitgangspunt is. Dit is slechts anders indien hetgeen door (de gemachtigde van) de betrokkene wordt aangevoerd gereede twijfel doet ontstaan omtrent de bevoegdheid van de ambtenaar. De enkele betwisting van die bevoegdheid, dan wel het in meer algemene zin aan de orde stellen daarvan door het stellen van vragen of het doen van suggesties, doet een dergelijke twijfel niet ontstaan. Datzelfde geldt indien slechts wordt gesteld dat bepaalde stukken die betrekking hebben op de bevoegdheid van de ambtenaar niet kunnen worden achterhaald. Bij dat laatste kan ook worden gedacht aan een zogenaamd BOA-certificaat, als blijkt

van bekwaamheid voor het met goed gevolg doorlopen hebben van het daarvoor bestemde examen of een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), als blijkt van de betrouwbaarheid van de betrokken ambtenaar. Dergelijke stukken zijn met de enkele stelling dat zij niet kunnen worden achterhaald niet als op de zaak betrekking hebbende stukken aan te merken.

Dit arrest bracht met zich mee dat die niet meer in elke zaak uitvoerig onderzoek hoeft te worden gedaan naar de bevoegdheid van de verbalisant, immers het uitgangspunt is dat de verbalisant bevoegd is. Wel moet er worden gekeken naar hetgeen door de betrokkene of diens gemachtigde wordt aangegeven. Een enkele betwisting is niet voldoende, maar ook het verwijzen naar een (oude) akte of een VOG-verklaring die in het kader van de WOB of WOO is gepubliceerd, zal niet snel moeten leiden tot twijfel aan de bevoegdheid van de verbalisant. Dit betekent dus dat die stukken *in beginsel* ook geen op de zaak betrekking hebbende stukken zijn.

De Beleidsregels aangaande de BOA

In tegenstelling tot de politie is de BOA slechts bevoegd tot het handhaven op een beperkt aantal gedragingen. Deze gedragingen verschillen ook per domein waarin de BOA actief is.

Domein I, Openbare Ruimte is de meest voorkomende vorm. Deze BOA's worden doorgaans gebruikt door de gemeente voor het handhaven op parkeergedragingen.

Uit de domeinlijst blijkt dat dit soort BOA's bevoegd zijn voor de volgende gedragingen: (versie 01-01-2023)

Alleen voor stilstaand verkeer: [artikel 5 Wegenverkeerswet 1994 \(WVW\)](#) en het [Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 \(RVV\)](#).

Voor zover van toepassing ook voor rijdend verkeer: de [artikelen 4, 5, 6, 8, 10, 28, 57, 60 en 82 RVV](#), en [artikel 62 RVV](#) juncto [bijlage I](#), hoofdstukken C (geslotenverklaring) en D (rijrichting), RVV. Handhaving op het negeren van een C- of D-bord is toegestaan in relatie tot de leefbaarheid, waaronder het tegengaan van overlast door sluipverkeer en het verbeteren van de leefbaarheid door bepaalde gebieden af te sluiten voor (vracht)auto's, zoals de zogeheten milieuzones.

Digitaal handhaven is slechts mogelijk bij overtreding van het [RVV](#) en na instemming van het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie;

Het is belangrijk om voor ogen te houden dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen rijdend en stilstaand verkeer. Voor stilstaand verkeer kan de BOA, domein I, schrijven voor alle gedragingen binnen het RVV (mits rijden natuurlijk niet vereist is voor de vaststelling van de gedraging).³⁷

Voor rijdend verkeer zien we dat het aantal gedragingen aanzienlijk beperkt is. De verkeersborden (artikel 62) vallen hieronder, maar het vasthouden van de telefoon bijvoorbeeld niet. Met betrekking tot de verkeersborden, worden voor de C- en D-borden nog de eis gesteld dat het handhaven wordt gedaan in het kader de leefbaarheid. Dit is een ruim begrip, maar omvat in elk geval het tegengaan van overlast door sluipverkeer of het verbeteren van de verblijfsfunctie van een gebied.³⁸

---

³⁷ Een BOA, domein I, kan dus niet schrijven voor 61a RVV als hij iemand de telefoon in de hand ziet rijden en die persoon kort daarna stil gaat staan. We spreken in dit geval over rijdend verkeer.

³⁸ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2020:5311>

In hoeverre het bord is geplaatst in het kader van leefbaarheid, zou doorgaans kunnen worden achterhaald door het verkeersbesluit van het bord te op te vragen.

Let op! Het bestaan van de bevoegdheid van de ambtenaar is het uitgangspunt.

Dit brengt ook mee dat ervan wordt uitgegaan dat de ambtenaar blijft binnen de grenzen van de hem toegekende bevoegdheden en dat de door de gemachtigde vaak verlangde informatie als bijvoorbeeld een verkeersbesluit geen deel hoeft uit te maken van het dossier. Dat is slechts anders als op onderbouwde wijze wordt betwist dat de geslotenverklaring in relatie tot het in de Regeling vermelde doel is ingesteld (vgl. het arrest van het hof van 26 april 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:3347).

Una via

Uitleg una via

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:47>

Staanhouding

2020:8844

Individualiseerbaarheid gedraging

Tip GPS coördinaten

Tip google maps

Parkeren

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:3074>

Parkeergedraging. Laden en lossen? De betrokkene en zijn vrouw vervoeren op een aanhangwagen een **wandmeubel** dat hij meteen na het stilzetten van de auto uitlaadt en naar **de vijfde verdieping** van een flat brengt. Dit is geen laden en lossen maar parkeren. De auto heeft langer stil gestaan dan redelijkerwijs noodzakelijk was om de kast te lossen. Er was een alternatief: kast uitladen en in de hal van de flat zetten, auto met aanhangwagen verplaatsen naar toegestane parkeerplaats en dan de kast naar de vijfde verdieping brengen.

-Berm parkeren / groenstrook

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:3927&showbutton=true&keyword=WAHV&keyword=rijbaan&keyword=wenen>

Bord E1 verbiedt niet het parkeren in de berm. De reikwijdte ervan is beperkt tot de rijbaan. Het hof zoekt voor de uitleg van het begrip weg in de zin van artikel 65, tweede lid, van het RVV 1990 geen aansluiting bij het begrip weg als bedoeld in artikel 1, onder b van de WVV 1994. De Nota van Toelichting bij het RVV en het Verdrag van Wenen inzake verkeerstekens spelen daarbij een rol.

Verwijzing notitie groenstrook of berm, credit geven aan Juul Vergoossen

Gehandicaptenparkeerplaats

Arrest: bestuurderskaart terwijl die persoon passagier is

<https://kennissites.org.om.local/sites/platformvirtueelparket/mulder/Documenten%20Parkeren%20%20Verkeersborden/Parkeren%20door%20gehandicapten.pdf>

Elektrische laadpaal

Arrest defecte laadpaal

Verwijzing notitie Opladen elektrische voertuigen, credit geven aan Juul Vergoossen

5 WVV

Nadruk concrete gevaar/hinder

Arrest: Verdiscontering gevaar/hinder in gedragingen

Snelheid

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:3187>

Een ijkrapport hoeft geen deel uit te maken van de stukken. Dat is slechts anders indien redelijkerwijs twijfel bestaat over de aspecten waarop die informatie betrekking heeft. Het enkel opwerpen van de suggestie dat de gebruikte apparatuur niet juist heeft gefunctioneerd, vormt geen aanleiding om in deze zaak het ijkrapport als een op de zaak betrekking hebbend stuk

Arresten NMI-verklaring

Arrest opleiding lasergun

Rood licht

Remweg formule

Controle rood licht bij geen direct zicht

Rood genegeerd indien ook deel voertuig voorbij stoplicht

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2016:7306>

Roodlichtgedraging. Processuele verwickelingen. De kantonrechter heeft een herstelbeslissing gegeven. Dat brengt echter niet mee dat een nieuwe beroepstermijn is gaan lopen. Het hoger beroep van de betrokkene is te laat ingesteld. De officier van justitie heeft ook beroep ingesteld. Dat wordt behandeld en leidt tot het oordeel dat de kantonrechter de sanctie ten onrechte had gematigd. De omstandigheid dat op de foto's het rode verkeerslicht niet zichtbaar is, houdt niet in dat niet aan de hand van de gegevens op het inspiegelbeeld kan worden vastgesteld dat het verkeerslicht rood licht heeft uitgestraald.

Mobiele telefoon

Arrest telefoon op schoot

Arrest Hoofdhoek

Arrest Polsband

Arrest klemmen nek/schouder

Arrest bedienen met een vinger op dashboard

Arrest merk/type niet vereist

Afvallende lading

Verwijzen naar notitie platform

Verlichting

Arrest controle verlichting voorafgaand aan wegrijden

APK / WAM

Respijt periode

Fictief houderschap

Gordel

Ontheffing gordelplicht

Financien

Het hof stelt het volgende voorop. Op grond van artikel 2, derde lid, van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften is de hoogte van de sanctie voor elke gedraging vastgesteld in de bij de wet behorende bijlage. Deze in hoge mate tariefsmatige afdoening van gedragingen brengt mee dat de omstandigheden van het concrete geval niet licht van invloed zullen zijn op de hoogte van de opgelegde sanctie. Slechts bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven om van de vastgestelde tarieven af te wijken.

Wijzigen feitcode

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:3544>

9. Wijziging van de inleidende beschikking op het punt van de omschrijving van de gedraging met bijbehorende feitcode als door de advocaat-generaal is voorgesteld, is reeds hierom niet mogelijk, nu het sanctiebedrag van de overtreding van 5.18.7, eerste lid, aanhef en onder f, Rv hoger is dan de aan de betrokkene opgelegde sanctie. Dat het hof het bedrag van € 140,- met het oog op het voorkomen van **reformatio** in peius kan verlagen tot € 95,-, doet daaraan niet af (vergelijk de uitspraak van het hof van 4 februari 2019, gepubliceerd op rechtspraak.nl met vindplaats ECLI:NL:GHARL:2019:1146).

Beslismogelijkheden van de kantonrechter

Proceskostenvergoeding

De wet voorziet in de mogelijkheid om procespartijen te veroordelen in de kosten van de procedure. Dit is vastgelegd in de artikelen 13a en 13b WAHV, maar is voornamelijk gezeteld in het Besluit Proceskosten Bestuursrecht. Dit is het verdienmodel van de verschillende beroepsgemachtigden, maar ook een reguliere burger kan aanspraak maken op een kostenvergoeding.

Momenteel wordt slechts een proceskostenvergoeding toegekend wanneer de inleidende beschikking wordt vernietigd of wordt gewijzigd voor wat betreft het sanctiebedrag, de omschrijving van de gedraging en/of de feitcode.

In het arrest [ECLI:NL:GHARL:2022:9934](#)³⁹ heeft het Hof geoordeeld dat de schending van de hoorplicht bij betrokkenen zonder beroepsgemachtigde (in de administratief beroepsfase) moet leiden tot een matiging van de sanctie met 25%. Vooralsnog (peildatum 20-12-2022) heeft de officier van justitie zich niet neergelegd bij deze lijn van het Hof. Op dit punt zullen nog de nodige ontwikkelingen volgen.

Wanneer moet een verzoek om proceskostenvergoeding worden gedaan?

Een verzoek om proceskostenvergoeding moet worden gedaan voorafgaand aan de beslissing op het beroep in die specifieke fase. Dit wil zeggen dat een verzoek om een proceskostenvergoeding gedaan in de administratief beroepsfase niet wordt gehonoreerd als dat verzoek in de kantonfase niet wordt herhaald en pas in die fase het beroep gegrond wordt verklaard.

Dit betekent ook dat een betrokkene die verzoekt om een proceskostenvergoeding nadat de kantonrechter de behandeling ter zitting heeft afgesloten en een beslissing heeft genomen, in principe te laat is. Dat verzoek zou dan formeel moeten worden afgewezen.

Welke kosten komen in aanmerking voor een proceskostenvergoeding?

Bij het toekennen van een proceskostenvergoeding wordt gekeken naar de feitelijke handelingen die door de (niet in de kosten veroordeelde) partij zijn verricht. Niet alle handelingen komen echter in aanmerking voor vergoeding. Men zal moeten kijken naar artikel 1 van het Besluit proceskosten bestuursrecht:

Artikel 1

Een veroordeling in de kosten als bedoeld in artikel 8:75 onderscheidenlijk een vergoeding van de kosten als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, of 7:28, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan uitsluitend betrekking hebben op:

a.kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,

b.kosten van een getuige of deskundige die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen, dan wel van een deskundige die aan een partij verslag heeft uitgebracht,

c.kosten van een tolk die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen,

---

³⁹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2022:9934>

d. reis- en verblijfkosten van een partij of een belanghebbende,

e. verletkosten van een partij of een belanghebbende,

f. kosten van uittreksels uit de openbare registers, telegrammen, internationale telexen, internationale telefaxen en internationale telefoongesprekken, en

g. kosten van het als gemachtigde optreden van een arts in zaken waarin enig wettelijk voorschrift verplicht tot tussenkomst van een gemachtigde die arts is

Zoals men hierboven ziet zijn er een beperkt aantal specifieke handelingen die in aanmerking komen voor vergoeding. Indien de handeling niet is opgenomen, zoals bijvoorbeeld de tijd die nodig is voor een betrokkene om een beroepschrift op te stellen, dan zal hiervoor ook geen proceskostenvergoeding worden toegekend.

Wel moet worden opgemerkt dat het toekennen van een handeling het toekennen voor een andere handeling niet uitsluit. Een betrokkene die een dag vrij neemt en inkomsten mist (e. Verletkosten), naar zitting afreist (d. reiskosten) en daarbij ook gebruik heeft gemaakt van een beroepsgemachtigde (a. derde beroepsmatige verleende rechtsbijstand), zal bij een gegrondverklaring aanspraak kunnen maken op al deze kosten.

In de praktijk treffen we een viertal soorten kosten aan die doorgaan worden vergoed.

a. kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,

Dit betreft de kosten van beroepsgemachtigde en/of advocaten. Deze personen zullen zelf snel vragen om een dergelijke vergoeding.

Er moet wel sprake zijn van een beroepsgemachtigde die ook daadwerkelijk gemachtigd is.

Advocaten hebben geen machtiging nodig.

Wel stelt de jurisprudentie enkele eisen aan het het verlenen van rechtsbijstand.

Er moet sprake zijn van een door een derde (1) beroepsmatig (2) verleende rechtsbijstand (3).

Een derde

Een gemachtigde die voor zichzelf of een huisgenoot optreedt, kan geen aanspraak maken op een proceskostenvergoeding als bedoeld in dit lid.⁴⁰.

Beroepsmatig

Er moet sprake zijn van het verlenen van rechtsbijstand, terwijl die bijstand een vast onderdeel vormt van een duurzame, op het vergaren van inkomsten gerichte, taakuitoefening.

Om dit vast te stellen is het van belang om ook te kijken naar de activiteiten van de beroepsgemachtigde. Indien het verlenen van rechtsbijstand in mulderzaken een incidenteel karakter heeft, kan er niet worden gesproken over beroepsmatig verleende rechtsbijstand.⁴¹

Verleende rechtsbijstand

Het verlenen van rechtsbijstand vereist meer dan alleen het versturen van een brief. Voldoende juridische scholing is daarmee ook een vereiste wat uit de stukken moet blijken. Het is aan de gemachtigde om dit aan te tonen. Voor wat betreft de scholingsvereisten is er nog geen vast lijn van het Hof. Een gemachtigde met een bachelordiploma fiscaal recht heeft recht op een proceskostenvergoeding⁴². Een stagiair zonde relevante juridische scholing (alleen inschrijving

⁴⁰ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2018:5565> en <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4761>

⁴¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHLEE:2010:2534>

⁴² <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2018:5785>

HBO recht) niet.⁴³ De studenten van de strafrechtswinkel hebben wel voldoende juridische scholing⁴⁴

De berekening van de kosten voor beroepsmatig verleende rechtsbijstand gaat aan de hand van een puntensysteem. Hier komen we later op terug.

b.kosten van een getuige of deskundige die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen, dan wel van een deskundige die aan een partij verslag heeft uitgebracht,

Deze variant komt minder vaak voor, maar de kosten van een meegenomen deskundige kunnen worden vergoed.

d.reis- en verblijfkosten van een partij of een belanghebbende,

De reiskosten voor de aanwezigheid op zitting worden vergoed. De kosten voor de betrokkene (dus niet eventuele getuigen of morele steun) worden vergoed op basis van de kosten voor een tweede klas kaartje met het openbaar vervoer.

e.verletkosten van een partij of een belanghebbende

Indien een betrokkene winst of inkomen derft, omdat hij op zitting aanwezig is, kunnen deze kosten worden vergoed.

Het is aan betrokkene om aannemelijk te maken dat deze kosten ook daadwerkelijk zijn gemaakt, hoewel kantonrechters hier in de praktijk vaak soepel mee omgaan. Het te vergoeden uurtarief ligt volgens artikel 2 Bpb tussen de 7 en 89 euro. Het is gebruikelijk om betrokkene dit op papier aan te laten tonen. De tijd die gemoeid is om van en naar zitting te reizen valt ook onder de verletkosten.

Hoe werkt het puntensysteem voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand?

De meest voorkomende vorm van proceskostenvergoeding is de vergoeding in zaken van beroepsgemachtigden. Voor de berekening van deze kosten wordt gekeken naar de soorten handelingen die zijn gedaan. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de fase waarin de handelingen zijn verricht.

De berekeningen en de handelingen zijn omschreven in de bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht.

Het bedrag van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van het Besluit proceskosten bestuursrecht, wordt vastgesteld door aan de verrichte proceshandelingen punten toe te kennen overeenkomstig onderstaande lijst (A) en die punten te vermenigvuldigen met de waarde per punt (B) en met de toepasselijke wegingsfactoren (C).

Visualiseer de berekening: (A) x B x C (xC2)

A. Proceshandelingen

Aan elke soort handeling is een waarde van 0,5, 1 of 2 punten toegekend. Het besluit noemt een aantal specifieke proceshandelingen. Van die handelingen zijn de volgende voor ons werk van belang.

bezwaarschrift/beroepschrift (artikel 6:4)	1 punt
verschijnen hoorzitting (artikel 7:2; 7:16)	1 punt
nadere hoorzitting (artikel 7:9/7:23)	1 punt

⁴³ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2022:5787>

⁴⁴ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2017:3064>

verschijnen zitting (8:55, tiende lid, en 8:56) 1 punt
nadere zitting (8:64, vierde lid) na tussenuitspraak (8:80a) 1 punt

Voor de vaststelling van het aantal punten kijken we naar de algehele procedure. Elke handeling die is verricht moet worden meegenomen. Dit geldt ook indien een zaak reeds in behandeling is geweest bij het Gerechtshof en aldaar is terugverwezen. Wel kunnen er redenen zijn om voor een specifieke handeling geen vergoeding toe te kennen. Denk bijvoorbeeld aan het achterhouden van een steekhoudende grond, terwijl daar geen aanleiding toe is of het verrichten van een loze handeling.⁴⁵

B. De waarde per punt

Het Besluit proceskosten bestuursrecht kent voor mulderzaken twee verschillende tarieven. Deze tarieven zijn gebonden aan de fase van de procedure.

Voor de fase van het administratief beroep wordt een waarde van €541 per punt toegekend. Voor de fase van het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie (en hoger beroep) wordt een waarde van €759 per punt toegekend.⁴⁶

C. De wegingsfactor (1)

Afsluitend wordt de wegingsfactor (C1) toegepast. Nu mulderzaken naar hun aard geen zware zaken zijn, wordt er geen volledige vergoeding toegekend voor dit soort. Het uitgangspunt van het gerechtshof is dat er een wegingsfactor van 0,5 (licht) wordt gebruikt voor mulderzaken.

Hier zijn echter wat uitzonderingen op. De voornaamste uitzondering is de zaak waar de inleidende beschikking reeds is vernietigd en de betrokkene zich niet kan vinden in de beslissing aangaande het toekennen van een proceskostenvergoeding.

In een dergelijk geval worden voor de handelingen NA het vernietigen van de beschikking een wegingsfactor van 0,25 (zeer licht) toegepast.⁴⁷

Dit brengt met zich mee dat er in één zaak meerdere verschillende tarieven, maar ook verschillende wegingsfactoren kunnen worden toegepast.

C. Wegingsfactor (2)

Daarnaast is er de aanvullende wegingsfactor (C2) die ook mee kan spelen. Dit is een wegingsfactor die wordt meegenomen als extra wegingsfactor nadat de wegingsfactor voor de zwaarte van de zaak is meegenomen.

$(A) \times B \times C1 \times C2$

Dit betreft de samenhangende zaken als bedoeld in artikel 3 Bpb

Samenhangende zaken zijn: door een of meer belanghebbenden gemaakte bezwaren of ingestelde beroepen, die door het bestuursorgaan of de bestuursrechter gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig zijn behandeld, waarin rechtsbijstand als bedoeld in artikel 1, onder a, is verleend door dezelfde persoon dan wel door een of meer personen die deel uitmaken van hetzelfde

⁴⁵ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2017:2396>

⁴⁶ Peildatum: 22-12-2022.

⁴⁷ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2022:9711>

samenwerkingsverband en van wie de werkzaamheden in elk van de zaken nagenoeg identiek konden zijn.

De wetgever vind het niet billijk dat er voor elke afzonderlijke zaak telkens een aparte proceskostenvergoeding werd toegekend, indien er tussen de verschillende zaken weinig tot geen reële inspanning wordt geleverd door een gemachtigde. Denk aan een gemachtigde die voor 30 zaken met een onbevoegde verbalisant een en dezelfde brief gebruikt als beroepschrift. Hoewel het 30 losse zaken zijn, kunnen deze zaken eventueel als samenhangend worden aangemerkt. Dit brengt met zich mee dat voor deze 30 zaken slechts één maal proceskostenvergoeding wordt toegekend.

Wel is het zo dat het aantal zaken invloed kan hebben op de hoogte van de vergoeding. Bij minder dan vier samenhangende zaken wordt er een factor C2 van 1 toegepast. Oftewel de berekening verandert niet en er wordt voor die vier zaken één vergoeding toegekend

Bij vier of meer zaken wordt er een aanvullende wegingsfactor C2 van 1,5 toegepast. Dit betekent dat de uitkomst van de berekening ($A \times B \times C1$) wordt vermenigvuldigd met een factor van 1,5. Wederom wordt er dan voor de vier of meer zaken één proceskostenvergoeding toegekend.

Samenhang van zaken is een complexe materie met vele haken en ogen. Op het platform is de de Notitie Samenhangende zaken, opgesteld door ██████████, opgenomen. Dit document gaat aanzienlijk dieper op deze materie in.⁴⁸

Matigingsbevoegdheid

De wetgever heeft voorzien in de mogelijkheid om de vastgestelde bedragen te minderen. Deze mogelijkheid treffen we in artikel 2 lid 3 Bpb.

Reeds eerder werd het voorbeeld gegeven van een beroepsgemachtigde die een loze handeling verrichte. In een dergelijk geval wordt voor die handeling (zoals bijvoorbeeld het instellen van beroep), wat in principe wel recht zou geven op een proceskostenvergoeding, geen vergoeding toegekend. Dit laatste is natuurlijk wel een uitzonderingsgeval.

Wat echter vaker voorkomt is de gemachtigde toekenning voor een telefonische hoorzitting. Een hoorzitting kent een waarde (A) van 1 punt. In het arrest ECLI:NL:GHARL:2021:7004⁴⁹ licht het Hof toe dat er voor telefonische hoorzittingen een beperkte inspanning vereist aan de zijde van de beroepsgemachtigde, immers is er geen sprake van reistijd en reiskosten. Om die reden voor telefonische hoorzitting het waardepunt (A) van 1 gehalveerd naar 0,5 punten. Voor een nader telefonische hoorzitting wordt het waardepunt (A) van 0,5 ook gehalveerd naar 0,25 punten.⁵⁰

---

⁴⁸ [Notitie Samenhangende zaken 20200721.pdf \(om.local\)](#)

⁴⁹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2021:7004>

⁵⁰ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2022:9711>

Praktijk: Rekenvoorbeelden

Om bovenstaande wat concreter te maken zullen er enkele voorbeelden worden gegeven.

Voorbeeld 1: standaardzaak gemachtigden

De volgende handelingen zijn verricht:

Ovj-fase: Administratie beroep
Ovj-fase: Telefonische hoorzitting
Kanton-fase: Beroep tegen beslissing officier van justitie
Kantonfase: Aanwezigheid op zitting

Splits de handelingen op naar fase en stel per fase de waarde A, B en C vast

Waarde A voor de administratief beroepsfase:

Voor administratief beroep wordt 1 punt toegekend. Voor de telefonische hoorzitting wordt ook 1 punt toegekend, maar dat punt wordt gehalveerd. De totale waarde is daarmee $1+(1 \times 0,5) = 1,5$

Waarde B voor de administratief beroepsfase:

Voor de administratief beroepsfase is de waarde van een punt €541.

Waarde C voor de administratief beroepsfase:

Het uitgangspunt is een wegingsfactor van 0,5 (licht) bij mulderzaken.

Waarde A voor de kantonfase:

Voor het beroep tegen de beslissing wordt 1 punt toegekend. Voor aanwezigheid op zitting wordt ook 1 punt toegekend.

Waarde B voor de kantonfase:

Voor de kantonfase geldt een hoger tarief. De wetgever wil aanmoedigen dat er in de administratief beroepsfase al een zorgvuldige beslissing wordt genomen. Het tarief in de kantonfase is €759 per punt.

Waarde C voor de kantonfase:

Het uitgangspunt is een wegingsfactor van 0,5 (licht) bij mulderzaken.

Combineer de berekeningen.

Vergoeding administratieberoepsfase: $A \times B \times C = 1,5 \times 541 \times 0,5 = €405,75$

Vergoeding kantonfase: $A \times B \times C = 2 \times 759 \times 0,5 = €759$

Totaal= €1164,75

Voorbeeld 2: Beschikking tussentijds vernietigd

De volgende handelingen zijn verricht.

Administratief beroep
Hoorzitting
Nadere hoorzitting

Beroep tegen beslissing

(Naar aanleiding van het beroep tegen de beslissing vernietigt de officier van justitie de beschikking)

Aanwezigheid op zitting

Splits de handelingen op naar fase en stel per fase de waarde A, B en C vast

Waarde A voor de administratief beroepsfase:

Voor administratief beroep wordt 1 punt toegekend. Voor de telefonische hoorzitting wordt ook 1 punt toegekend, maar dat punt wordt gehalveerd. Voor de nadere hoorzitting wordt 0,5 punt toegekend, maar ook dat punt wordt gehalveerd. De totale waarde is daarmee $1+(1 \times 0,5) + (0,5 \times 0,5) = 1,75$

Waarde B voor de administratief beroepsfase:

Voor de administratief beroepsfase is de waarde van een punt €541.

Waarde C voor de administratief beroepsfase:

Het uitgangspunt is een wegingsfactor van 0,5 (licht) bij mulderzaken.

Waarde A voor de kantonfase:

Voor het beroep tegen de beslissing wordt 1 punt toegekend. Voor aanwezigheid op zitting wordt ook 1 punt toegekend.

Waarde B voor de kantonfase:

Het tarief in de kantonfase is €759 per punt.

Waarde C voor de kantonfase:

Het uitgangspunt is een wegingsfactor van 0,5 (licht) bij mulderzaken.

Voor het beroepschrift tegen de beslissing zal deze wegingsfactor worden toegepast.

Echter, voor de aanwezigheid op zitting geldt dat de beschikking op dat moment al was vernietigd. De discussie blijft om die reden beperkt over de vraag of wat de hoogte van de proceskostenvergoeding is. Het punt voor de aanwezigheid op zitting krijgt daarom een wegingsfactor van 0,25.

Combineer de berekeningen.

Vergoeding administratief beroepsfase:	$A \times B \times C = 1,75 \times 541 \times 0,5 =$	€473,38
Vergoeding kantonfase: (beroep)	$A \times B \times C = 1 \times 759 \times 0,5 =$	€379,5 en
(aanwezigheid)	$A \times B \times C = 1 \times 759 \times 0,25 =$	€189,75
Totaal		€1042,63

Voorbeeld 3: samenhangende zaken

Er is geconstateerd dat een verbalisant niet bevoegd was. De gemachtigde heeft de zaken van deze verbalisant verzameld en stuurt in meerdere zaken van verschillende betrokkenen eenzelfde brief.

De officier van justitie vernietigt de beschikking en merkt de zaken als samenhangend aan. En kent voor de 5 zaken één proceskostenvergoeding toe.

De volgende handelingen zijn verricht.

Administratief beroep in 5 zaken van verschillende betrokkenen met een eensluitende tekst.

Waarde A voor de administratief beroepsfase:

Voor administratief beroep wordt 1 punt toegekend. De totale waarde is daarmee 1 punt.

Waarde B voor de administratief beroepsfase:

Voor de administratief beroepsfase is de waarde van een punt €541.

Waarde C voor de administratief beroepsfase:

Het uitgangspunt is een wegingsfactor van 0,5 (licht) bij mulderzaken.

Waarde C2 voor samenhang van administratief beroep:

Er is sprake van meer vier of meer samenhangende zaken. Dus er wordt een aanvullende factor van 1,5 toegepast.

Combineer de berekening

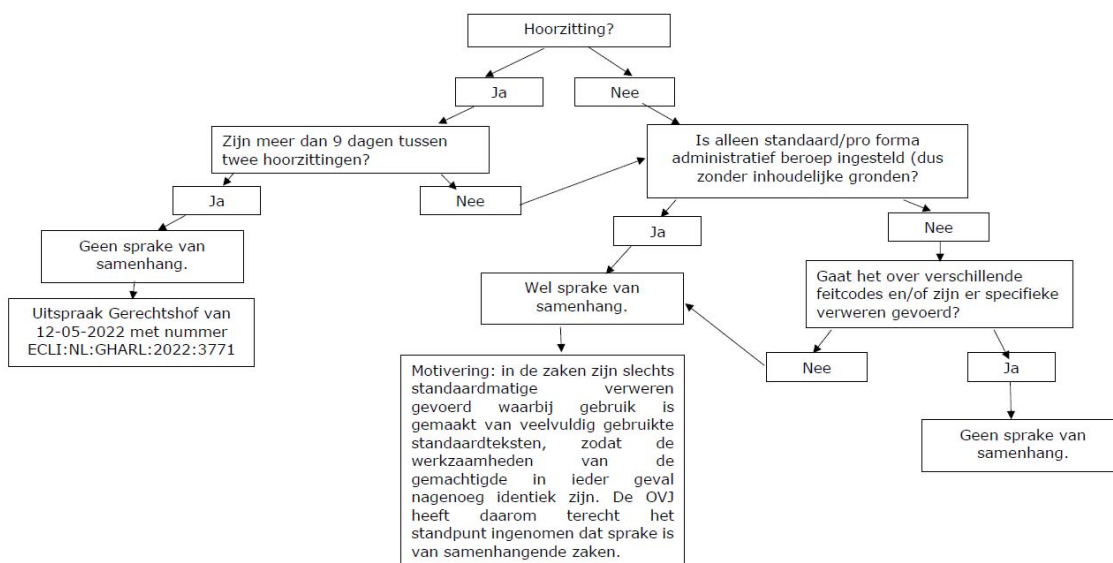
Vergoeding voor administratief beroep: $A \times B \times C1 \times C2 = 1 \times \text{€}541 \times 0,5 \times 1,5 = \text{€}405,75$

Dit betreft de totale vergoeding voor de vijf zaken tezamen.

Samenhang

Zoals eerder aangegeven is het aspect van samenhang een complexe materie.

Voor de vaststelling van samenhang kan er gebruik worden gemaakt van het onderstaande schema. Dit schema betreft een zeer korte weergave van samenhang.

Het spreekt voor zich dat samenhang een sterk casuïstisch aspect heeft. Indien je op zitting meerdere zaken met een groot onderling raakvlak hebt, waar de rechtsvraag nagenoeg identiek is en de er tussen de verschillende zaken geen reële inspanning van de beroepsgemachtigde zit, dan kan en mag men verzoeken om de zaken als samenhangend aan te merken.

Dwangsom

Reeds eerder is besproken dat de officier van justitie een beslistermijn van 16 weken heeft, welke gaat lopen daags na de uiterste beroepsdatum. Deze termijn kan eventueel worden verlengd met 10 weken. Hoewel de beslistermijn een termijn van orde is, wat wil zeggen dat overschrijding van de termijn niet fataal is⁵¹, kan de officier van justitie niet tot in het oneindige de zaak op de plank laten liggen.

Mede om onnodige vertraging te voorkomen en de bestuursorganen te prikkelen om voortvarend een beslissing te nemen is de Wet Dwangsom in het leven geroepen. Op het moment dat er aan specifieke (cumulatieve) voorwaarden is voldaan, *verbeurt* de officier van justitie ook in mulderzaken een dwangsom. Deze voorwaarden zijn –kort samengevat-:

- De beslistermijn is overschreden,
- Betrokkene of diens gemachtigde heeft NA het verlopen van de beslistermijn een schriftelijke (en eenduidige) ingebrekestelling verzonden aan de officier van justitie, welke ingebrekestelling ook daadwerkelijk is ontvangen door de officier van justitie,
- De officier van justitie heeft niet alsnog een beslissing genomen binnen twee weken na ontvangst van de ingebrekestelling en
- Het beroep van betrokkene is ontvankelijk⁵².

De materie in kwestie is complex. Om die reden is in dit document de werkinstructie, opgemaakt door oud-collega [REDACTED], opgenomen. Met oog op naslag, zullen er echter eerst wat praktische tips worden opgenomen.

Praktijk: Dwangsom

Wees altijd alert op een verzoek om een dwangsom. Indien je wordt overvallen door een dergelijk verzoek op zitting, is het vaak lastig om snel een antwoord paraat te hebben. Belangrijke indicatoren zijn:

- De aanwezigheid van een ingebrekestelling en/of
- Een verzoek om een dwangsom in de kantonfase van het beroep.

Een ingebrekestelling is een formeel vereiste, maar een voegfout van de post bij het Parket CVOM is geen onmogelijkheid. De gemachtigde zal vaak er al snel op wijzen dat de ingebrekestelling wel degelijk is verzonden als deze niet in het dossier zit.

Indien er een ingebrekestelling in het dossier zit, loont het om de gronden van beroep tegen de beslissing van de officier van justitie goed door te lezen. Dit te meer indien je zelf al constateert dat de officier van justitie geen beslissing heeft genomen binnen twee weken na ontvangst van de ingebrekestelling. In een dergelijk geval zou je eventueel kunnen overwegen om uit voorzorg de dwangsom te berekenen.

Let op! Er zijn meerdere beroepsgemachtigden die er een sport van maken om een dwangsom uit te lokken. Sommige gaan zelfs zo ver om een ingebrekestelling of een verzoek om een dwangsom te verbergen in de veelvoud van gronden die worden aangevoerd. Deze tekst wordt dan tussen neus en lippen door benoemd bij andere gronden. Een recent voorbeeld is een zaak van [REDACTED] die meerdere gronden had aangeduid met losse koppen als "Ontkenning gedraging" en "Bevoegdheid Verbalisant". Onderaan pagina 3 van het beroep werd -zonder kop-verzocht om een dwangsom en wel op zo'n manier dat het zinssnede met het verzoek van pagina 3 overliep naar pagina 4. Hier hadden zowel de officier van justitie, als de kantonrechter bij de voorbereiding overheen gelezen. Het is dus relatief gemakkelijk, zeker als er sprake is van

⁵¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2018:4416>

⁵² <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3769>

tijdsdruk, om over een verzoek tot dwangsom heen te lezen.

Praktijk: Rekentool WAHV

Om het berekenen van een dwangsom makkelijker te maken, is de Rekentool WAHV opgemaakt. Deze rekentool tref je op het Platform ZV onder het kopje dwangsommen. Het is een excel-sheet welke een aantal invulvelden heeft en aan de hand daarvan een berekening maakt.

De opbouw is hieronder opgenomen. De dikgedrukte velden zijn informatie die noodzakelijk zijn voor de berekening. Werk van boven naar beneden.

WAHV rekentool	
Uiterste datum adm. beroep	
Beslissing verdaagd op:	
Verzuim ingesteld op:	
Verzuim hersteld op:	
Ingebrekestelling ontvangen op:	
Beslist op beroep op:	
Uiterste beslisdatum	
Laatste dag voorkomen dwangsom:	
Eerste dag dwangsom:	
Laatste dag dwangsom:	

1-14 dagen

15-28 dagen

29-42 dagen

Uiterste datum adm. Beroep

Deze informatie tref je in het zaakoverzicht. Het betreft dezelfde datum die je gebruikt voor het controleren van de beroepstermijnen. Na het invullen van de gegevens wordt in de cel B11 (Uiterste beslisdatum) automatisch een datum gevuld. Dit is de datum 16 weken na de uiterste beroepstermijn, zijnde de beslistermijn van de officier van justitie. Noteer deze datum in cel E2. Sommige kantonrechters zullen naar deze datum vragen.

Beslissing verdaagd op:

In het dossier zit vaak een verdagingsbrief met titel "Verlenging Beslistermijn" (VBE). Indien de verzending van de verdagingsbrief niet wordt ontkent, kan men de datum van deze brief kan je aanhouden voor cel B3.

Voor de gevallen dat er wel sprake is van een ontkenning van ontvangst van de verdagingsbrief, zal men de verzendadministratie moeten raadplegen.⁵³ In dat geval gebruiken we de datum waarop de verdagingsbrief volgens de verzendadministratie is verzonden. Vul de datum van verzending in. Na het invullen wordt de waarde in de cel B11 (Uiterste beslisdatum) automatisch

⁵³

aangepast. Dit is de datum 16 + 10 weken na de uiterste beroepstermijn, zijnde de beslistermijn van de officier van justitie. Noteer deze datum in cel E3. Sommige kantonrechters zullen naar deze datum vragen.

Let op! Met betrekking tot de verzending van de verdagingsbrief zijn er een aantal scenario's.

AMBer: Automatisch aangemaakte verdagingsbrief

AMBer maakt automatisch verdagingsbrieven aan als de termijn dreigt te verstrijken. Beoordelaar kunnen dit automatische proces handmatig stoppen. Indien dit niet wordt gedaan, kunnen we uitgaan van de verzending van de verdagingsbrief. De kans op fouten zijn, volgens het Hof, nagenoeg uitgesloten.⁵⁴ Deze brieven herken je in AMBer aan de titel "Bulkprinter verdagingsbrief". Overweeg om een schermprint hiervan mee te nemen om dit op zitting aan te tonen.

AMBer: Handmatig aangemaakte verdagingsbrief

Om procesmatige redenen kan de automatische verzending van de VBE-brief worden stopgezet. In een dergelijke geval zal de beoordelaar de VBE verzenden met gebruik van de verzendadministratie. Indien de ontvangst van de verdagingsbrief wordt betwist, of je verwacht dat dit wordt gedaan, neem dan een exemplaar van de verzendadministratie mee. De verzendadministratie maakt gebruik van het dossiernummer in de OVJ-fase.

MAPS: Verdagingsbrief geprint door DUO

Met de komst van MAPS is de noodzaak van een verzendadministratie komen te vervallen. Brieven worden automatisch geprint en verzonden door DUO (vergelijkbaar met de automatisch aangemaakte verdagingsbrief in AMBer).

Verzuim ingesteld op:

Verzuim aan de zijde van de betrokkene schort de beslistermijn op voor de duur van het verzuim met een maximum van vier weken.

Deze materie speelt dus niet in alle zaken.

De voornaamste vormen van verzuim zijn:

- Het ontbreken van een machtiging
- Het ontbreken van gronden (let op! Ontkenning is een grond) en/of een expliciet verzoek van betrokkene om de gronden op een later moment aan te vullen.

De informatie wordt gevraagd door middel van een OGE-brief in AMBer. Voor zaken in AMBer zal je daarom een kopie van de verzendadministratie nodig hebben (en dus de relevante datum moeten gebruiken). Bij zaken in MAPS is de verzendadministratie niet noodzakelijk.

In het geval dat er sprake is van een expliciet verzoek om gronden later aan te vullen, zal de beslistermijn ook worden opgeschort als die gelegenheid wordt geboden met de hoorzitting.⁵⁵ In deze gevallen gebruiken we de uitnodiging voor de hoorzitting voor de datum dat het verzuim is ingesteld. Dit document zit doorgaans met envelop in het dossier. Zo niet, is het te vinden op de H-schijf.⁵⁶

Noteer de datum in cel B5. De waarde in cel B11 wordt hierdoor automatisch aangepast na een datum vier weken verder.

⁵⁴ ECLI:NL:GHARL:2013:BZ1110

⁵⁵ ECLI:NL:GHARL:2020:8783

⁵⁶

Verzuim hersteld op

Op het moment dat het verzuim is hersteld, wordt de beslistermijn niet langer opgeschort. Gebruik de datum dat het verzuim is hersteld, zijnde de datum dat het herstel is ontvangen door de officier van justitie.

In het geval van het aanvullend van gronden na een expliciet verzoek, gebruiken we de datum van de brief waar de aanvullende gronden in staan of –als er geen brief- de datum van de hoorzitting.

Na het invullen wordt de waarde van cel B11 automatisch aangepast.

Ingebrekestelling ontvangen op:

Om een dwangsom te bewerkstelligen dient er sprake te zijn van een ingebrekestelling (ook wel IGS).

Een ingebrekestelling is een schriftelijk stuk waarin de officier van justitie ook daadwerkelijk in gebreke wordt gesteld.

(Uit de werkinstructie) Van een ingebrekestelling als bedoeld in artikel 4:17, derde lid, van de Awb is sprake als duidelijk is dat de belanghebbende het bestuursorgaan maant om alsnog een bepaald besluit te nemen. Een ingebrekestelling moet aan de volgende eisen voldoen:

- voldoende duidelijk moet zijn op welke aanvraag het document betrekking heeft;
- de belanghebbende moet zich op het standpunt stellen dat het bestuursorgaan niet tijdig op de aanvraag heeft beslist;
- de belanghebbende moet er op aandringen dat een zodanige beslissing alsnog wordt genomen

Voor de datum van de ingebrekestelling gaan we uit van de datum waarop de ingebrekestelling is ontvangen door de officier van justitie. Gebruik hiervoor de datum van binnenkomst. Doorgaans zit de ingebrekestelling in het dossier. Een voegfout aan de zijde van de officier van justitie is echter niet ondenkbaar. Het is aan de betrokkene om aannemelijk te maken dat de ingebrekestelling ook daadwerkelijk is verzonden.

Een ingebrekestelling ontvangen binnen de (verlengde) beslistermijn is prematuur en zal niet leiden tot een dwangsom. Het komt met enige regelmaat voor dat betrokkenen/gemachtigden geen rekening houden met het verzuim aan hun zijde. Om die reden is het van groot belang om hier alert op te zijn en nodige stukken als verzendadministraties paraat te hebben. Het (terecht) laten aanmerken van een ingebrekestelling als prematuur is een zeer effectief middel om een verzoek om een dwangsom neer te sabelen.

Indien de ingebrekestelling NA de beslistermijn is ontvangen, zal de officier van justitie binnen twee weken na ontvangst een beslissing moeten nemen. Dit de officier van justitie dit niet, dan verbeurt de officier van justitie daarna een dwangsom.

Beslist op beroep op:

Gebruik hiervoor de datum van de beslissing van de officier van justitie. Indien dit wordt gedaan met een lokale beslissing (LBE) in AMBer, zal men hiervoor een verzendadministratie moeten gebruiken. Voor MAPS is dit niet nodig.

Hoe om te gaan met de resultaten.

Nadat alle informatie is ingevuld, is het handig om de bevindingen op te slaan in de eigen voorbereiding, zodat de informatie paraat is voor tijdens de zitting. In praktijk ziet men dat collega's de cellen van excel kopiëren en plakken in hun eigen voorbereiding in Word.

In geval van een premature ingebrekestelling of het geval dat de officier binnen de (verlengde beslistermijn) en/of binnen de termijn van twee weken na ontvangst van de ingebrekestelling heeft beslist, dan kan men de kantonrechter verzoeken het dwangsomverzoek af te wijzen.

In het geval dat de officier van justitie te laat is, of het geval dat wij niet kunnen aantonen (door middel van de nodige verzendadministratie) dat de officier van justitie binnen de daarvoor gestelde termijn een beslissing heeft genomen, dan zal de kantonrechter moeten vaststellen dat de officier van justitie een dwangsom verbeurd. Men kan overwegen om de berekening te benoemen in het betoog. Hou er rekening mee dat de bedragen van de termijnoverschrijding periodiek worden geïndexeerd.

Hou in het achterhoofd; de omstandigheid dat er eventueel een dwangsom wordt toegekend, maakt niet dat de betrokkene of gemachtigde daarnaast ook nog een proceskostenvergoeding krijgt. De vaststelling van de verschuldigdheid en de hoogte van de dwangsom staat naar het oordeel van het hof niet in zodanig verband tot het in het gelijk stellen van de betrokkene dat toekenning van een vergoeding daarvoor redelijk is (vgl. het arrest van het hof van 18 mei 2021, vindplaats op rechtspraak.nl ECLI:NL:GHARL:2021:4778).

Werkinstructie 2019: Wettelijk kader in de AwB

Artikel 4:17 Awb

1 Indien een beschikking op aanvraag niet tijdig wordt gegeven, verbeurt het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom voor elke dag dat het in gebreke is, doch voor ten hoogste 42 dagen. De Algemene termijnenwet is op laatstgenoemde termijn niet van toepassing.

2 De dwangsom bedraagt de eerste veertien dagen € 23 per dag, de daaropvolgende veertien dagen € 35 per dag en de overige dagen € 45 per dag.

3 De eerste dag waarover de dwangsom verschuldigd is, is de dag waarop twee weken zijn verstreken na de dag waarop de termijn voor het geven van de beschikking is verstreken en het bestuursorgaan van de aanvrager een schriftelijke ingebrekestelling heeft ontvangen.

4 Indien de aanvraag elektronisch kon worden gedaan, is artikel 4:3a van overeenkomstige toepassing op de ingebrekestelling.

5 Beroep tegen het niet tijdig geven van de beschikking schort de dwangsom niet op.

6 Geen dwangsom is verschuldigd indien:

- a. het bestuursorgaan onredelijk laat in gebreke is gesteld,
- b. de aanvrager geen belanghebbende is, of
- c. de aanvraag kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is.

7 Indien er meer dan één aanvrager is, is de dwangsom aan ieder van de aanvragers voor een gelijk deel verschuldigd.

Artikel 4:18 Awb

Het bestuursorgaan stelt de verschuldigdheid en de hoogte van de dwangsom bij beschikking vast binnen twee weken na de laatste dag waarover de dwangsom verschuldigd was.

Artikel 4:19 Awb

1 Het bezwaar, beroep of hoger beroep tegen de beschikking op de aanvraag heeft mede betrekking op een beschikking tot vaststelling van de hoogte van de dwangsom, voorzover de belanghebbende deze beschikking betwist.

2 De bestuursrechter kan de beslissing op het beroep of hoger beroep inzake de beschikking tot vaststelling van de hoogte van de dwangsom echter verwijzen naar een ander orgaan, indien behandeling door dit orgaan gewenst is.

3 In beroep of hoger beroep legt de belanghebbende zo mogelijk een afschrift over van de beschikking die hij betwist.

4 Het eerste tot en met het derde lid zijn van overeenkomstige toepassing op een verzoek om voorlopige voorziening.

Artikel 7:24 Awb

1 Het beroepsorgaan beslist binnen zestien weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het beroepschrift is verstreken.

2 Indien het beroepsorgaan evenwel behoort tot dezelfde rechtspersoon als het bestuursorgaan tegen welks besluit het beroep is gericht, beslist het binnen zes weken of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:19, tweede lid, is ingesteld – binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het beroepschrift is verstreken.

3 De termijn wordt opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop de indiener is verzocht een verzuim als bedoeld in artikel 6:6 te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

4 Het beroepsorgaan kan de beslissing voor ten hoogste tien weken verdagen.

5 In het geval, bedoeld in het tweede lid, kan het beroepsorgaan de beslissing echter voor ten hoogste zes weken verdagen.

6 Verder uitstel is mogelijk voor zover:

a. alle belanghebbenden daarmee instemmen,

b. de indiener van het beroepschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad, of

c. dit nodig is in verband met de naleving van wettelijke procedurevoorschriften.

7 Indien toepassing is gegeven aan het derde, vierde, vijfde of zesde lid, doet het beroepsorgaan hiervan schriftelijk mededeling aan belanghebbenden.

Wanneer komt een dwangsom aan de orde in hoger beroep?

1. Appellverbod is gewoon van toepassing. Als het dus alleen om de dwangsom gaat en de inleidende beschikking reeds is vernietigd of onder de appelpgrens zit, zal het beroep niet-ontvankelijk worden verklaard.

2. Niet indien het dwangsomverzoek niet aan de orde is geweest bij de kantonrechter.

Zie het arrest van het hof van 5 december 2017, WAHV 200.185.000,

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2017:10680>.

"7. De gemachtigde stelt verder dat de kantonrechter ten onrechte niet de door de officier van justitie verschuldigde dwangsom heeft vastgesteld.

8. Het beroep bij de kantonrechter richt zich tegen het niet nemen van een beslissing door de officier van justitie. Gelet op artikel 6:20, derde lid, Awb, wordt dit beroep geacht te zijn gericht tegen de vervolgens alsnog door de officier van justitie genomen beslissing. Artikel 4:19, eerste lid, van de Awb brengt mee dat dit beroep mede betrekking heeft op de verschuldigdheid en de hoogte van de vaststelling van de dwangsom, voor zover die wordt betwist.

9. De gemachtigde heeft in de procedure bij de kantonrechter geen verweer gevoerd ten aanzien van het niet vaststellen van een dwangsom door de officier van justitie. Het kennelijke oordeel van de officier van justitie dat geen dwangsom was verschuldigd, is dus in de procedure bij de kantonrechter niet betwist. Gelet daarop was de kantonrechter niet gehouden een dwangsom vast te stellen.

10. De gemachtigde verzoekt het hof alsnog vast te stellen dat de officier van justitie een dwangsom is verschuldigd aan de betrokkene.

11. Hiervoor is reeds gewezen op artikel 4:19, eerste lid, Awb. Uit die bepaling volgt dat het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie alleen dan mede betrekking heeft op de hoogte (dan wel de verschuldigdheid) van een dwangsom, wanneer die wordt betwist.

De gemachtigde heeft omtrent de verschuldigdheid van de dwangsom bij de kantonrechter niets aangevoerd. Het beroep is dus beperkt tot de beslissing van de officier van justitie op het administratief beroep. Artikel 4:19, eerste lid, Awb is daarom niet van toepassing. Dat brengt mee dat de verschuldigdheid van een dwangsom geen onderwerp van geschil is geworden zodat die in hoger beroep niet meer kan worden getoetst (vgl. ABRvS, 16 april 2014, r.o. 6, vindplaats op [rechtspraak.nl](https://uitspraken.rechtspraak.nl): ECLI:NL:RVS:2014:1290)."

3. De kantonrechter hoeft niet expliciet te benoemen dat het dwangsomverzoek is afgewezen indien de kantonrechter het beroep niet-ontvankelijk heeft verklaard. Zie het arrest van het hof van 30 april 2019, WAHV 200.222.503, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3769&showbutton=true&keyword=wahv&keyword=dwangsom>.

"R.o. 6. In artikel 4:19, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is bepaald dat het beroep tegen de beschikking op aanvraag, in dit geval het beroep tegen de beslissing van de

officier van justitie op het administratief beroep, mede betrekking heeft op een beschikking tot vaststelling van de hoogte van de dwangsom. De kantonrechter heeft het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie niet ontvankelijk verklaard. Gelet op de overwegingen van de kantonrechter en hetgeen in artikel 4:19, eerste lid, van de Awb is bepaald, moet de beslissing van de kantonrechter aldus worden begrepen dat ook het beroep, voor zover dit betreft het niet vaststellen van een dwangsom, niet-ontvankelijk is verklaard. De vraag of de officier van justitie een dwangsom verschuldigd is, kan immers pas aan de orde komen indien het beroep tegen de beslissing van de officier van justitie op het administratief beroep ontvankelijk is. Het verweer treft geen doel.”

Ten aanzien van het niet (tijdig) nemen van een dwangsombeschikking kan geen dwangsom worden verbeurd (vgl. ABRvS 16 april 2014, gepubliceerd op rechtspraak.nl met vindplaats ECLI:NL:RVS:2014:1290).

Ingebrekestelling

Om aanspraak te kunnen maken op een dwangsom moet de officier van justitie in gebreke worden gesteld ex artikel 4:17 van de Algemene wet bestuursrecht.

Welke eisen worden aan een ingebrekestelling gesteld?

Van een ingebrekestelling als bedoeld in artikel 4:17, derde lid, van de Awb is sprake als duidelijk is dat de belanghebbende het bestuursorgaan maant om alsnog een bepaald besluit te nemen. Een ingebrekestelling moet aan de volgende eisen voldoen:

- voldoende duidelijk moet zijn op welke aanvraag het document betrekking heeft;
- de belanghebbende moet zich op het standpunt stellen dat het bestuursorgaan niet tijdig op de aanvraag heeft beslist;
- de belanghebbende moet er op aandringen dat een zodanige beslissing alsnog wordt genomen (vgl. Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 24 december 2014, 201402074/1/A3, gepubliceerd op rechtspraak.nl met vindplaats ECLI:NL:RVS:2014:4682).

Arrest van het hof 11 maart 2019, WAHV 200.217.912,
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:2163&showbutton=true&keyword=wahv&keyword=dwangsom>

18. Het hof stelt vast dat de gemachtigde in zijn brief van 12 augustus 2016 niet heeft aangedrongen op het alsnog nemen van een beslissing op het administratief beroep. Hij verzoekt de officier van justitie alleen om binnen twee weken te reageren op zijn verzoek om informatie. De officier van justitie is hiermee niet in gebreke gesteld voor het niet nemen van een beslissing op het administratief beroep.

Verdagings beslistermijn

Verdagingsbrief

De verdagingsbrieven voor het verlengen van de beslistermijn van de OvJ worden normaal gesproken in een automatisch proces afgedrukt en verzonden. In veel zaken wordt echter ook handmatig een verdagingsbrief verzonden (vanwege een onjuiste berekening van de uiterste beslistermijn door AMBer).

Automatisch aangemaakte verdagingsbrief

Hierbij hoeft u aan de verzending van deze brief, conform de werkwijze bij de verzending van zekerheidsstellingsbrieven, niet te twijfelen. Het maak- en verzendproces van deze brieven is zodanig ingericht dat de kans op fouten nagenoeg is uitgesloten. In dit kader kan worden verwezen naar de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 28 januari 2013

(ECLI:NL:GHARL:2013:BZ1110). De omstandigheid dat per post verzonden stukken in de regel op het daarop vermelde adres van de geadresseerde worden bezorgd, rechtvaardigt het vermoeden van ontvangst van het betreffende stuk op dat adres. Het ligt vervolgens op de weg van de geadresseerde om voormeld vermoeden te weerleggen.

Handmatig aangemaakte verdagingsbrieven

In de fases "wachtstapel horen", "horen" en "retour verzuim horen" worden door AMBer de VBE's (verdagen van de beslistermijn) niet automatisch verstuurd. Deze dienen dus handmatig verstuurd te worden. Indien in de aantekeningen in Amber staat dat de VBE via de verzendadministratie is verstuurd, is de brief handmatig aangemaakt. Daarbij worden alle zaken die op fases "wachtstapel horen", "horen" en "retour verzuim horen" altijd handmatig aangemaakt. De verzendadministratie welke te vinden is op de h schijf onder [REDACTED] Verzendadministratie ziet op de handmatig aangemaakte brieven.

Afkortingen in aantekeningen Amber

BT	Beslistermijn
ZV	Zonder verlenging
MV	Met verlenging
HZ	Hoorzitting
UH	Uitnodiging horen
VBE	Verdaging beslistermijn
AIV	Aanvullende informatie verbalisant
OGE	Ontbrekende gegevens
OGE-M	Ontbrekende gegevens machtiging
HV	Hoorverslag
ANV	Afwijzing kostenvergoeding

Vastgesteld moet kunnen worden dat de verdagingsbrief daadwerkelijk verzonden is. Zie het arrest van het hof van 13 juni 2018, WAHV 200.185.286, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2018:5503&showbutton=true&keyword=wahv&keyword=dwangsom>.

Het hof vond het in dit geval niet aannemelijk dat de verdagingsbrief tijdig ter post was bezorgd. Ter onderbouwing van zijn betoog heeft de gemachtigde de verzendadministratie van de CVOM overgelegd betreffende de periode van 19 juni 2015 tot en met 20 juli 2015, die hij middels een Wob-verzoek heeft opgevraagd, waaruit blijkt dat er op 19 juni 2015 geen brief met kenmerk EV9543 is verzonden.

Opschorting beslistermijn

De beslistermijn wordt niet opgeschort indien ten onrechte een verzuimbrief wordt gestuurd om de gronden in te dienen. Zie het arrest van het hof van 8 mei 2019, WAHV 200.210.029, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:4027&showbutton=true&keyword=wahv&keyword=dwangsom>.

"15. Het hof stelt vast dat het administratief beroepschrift wel gronden bevat. Er was daarom geen sprake van een verzuim in de zin van artikel 7:24 juncto artikel 6:6 Awb. De officier van justitie heeft de gemachtigde dan ook ten onrechte bij brieven van 10 januari 2013 en 21 januari 2013 in de gelegenheid gesteld het verzuim om gronden op te geven te herstellen. Dit brengt mee dat de beslistermijn niet is opgeschort met vier weken."

De beslistermijn wordt niet opgeschort indien OvJ bij betrokkene een schriftelijke machtiging heeft opgevraagd in plaats van bij de pretense gemachtigde. Zie het arrest van het hof van 17 april 2019, WAHV 200.248.465 ECLI:NL:GHARL:2019:3395.

De beslistermijn op het administratief beroep wordt opgeschort vanaf de dag na die waarop de indiener is verzocht een verzuim als bedoeld in artikel 6:6 Awb te herstellen. Ingevolge artikel 2:1, eerste lid, van de Awb kan een ieder zich ter behartiging van zijn belangen in het verkeer met bestuursorganen laten bijstaan of door een gemachtigde laten vertegenwoordigen. Ingevolge het tweede lid van dit artikel kan het bestuursorgaan van een gemachtigde een schriftelijke machtiging verlangen. Dit betekent dat de officier van justitie de pretense gemachtigde - en derhalve niet degene voor wie deze stelt op te treden - om een schriftelijke machtiging kan vragen. In weerwil van deze bepaling is de brief van 28 maart 2017 aan de betrokkene toegestuurd en heeft de gemachtigde op 1 april 2017 kennis genomen van het verzuim. Dat betekent dat in dit geval de termijn niet is opgeschort met ingang van 29 maart 2017, maar pas vanaf 2 april 2017, zijnde de dag nadat de gemachtigde kennis heeft genomen van de op 28 maart 2017 aan de betrokkene toegezonden brief. Daarmee is de beslistermijn opgeschort voor de duur van vijf dagen, dat wil zeggen van 2 april tot en met 6 april 2017, zijnde de dag dat de door de betrokkene ondertekende schriftelijke machtiging is binnenkomen en het verzuim is hersteld. Gelet op de verzenddatum van de inleidende beschikking liep de beslistermijn af op 28 april 2017. De verzuimbrief van 28 maart 2017 heeft de beslistermijn opgeschort voor de duur van vijf dagen, zijnde tot 3 mei 2017. Van een nadere opschorting van deze termijn vanwege het opvragen van beroepsgronden is geen sprake. De enkele ontkenning in het beroepschrift is voldoende om te spreken van een grond, zodat geen sprake was van een verzuim als bedoeld in artikel 7:27, derde lid, Awb. Een en ander betekent dat aan de verdagingsbrief van 5 mei 2017 geen betekenis toekomt, nu die pas na afloop van de beslistermijn is verzonden." Moet zowel de gemachtigde als betrokkene de beslissing van de OvJ ontvangen?

Vaste lijn hof: Geen dwangsom verschuldigd indien beslissing OvJ tijdig naar betrokkene gestuurd. Dat gemachtigde die beslissing niet heeft ontvangen doet daar niet aan af. Zie het arrest van het hof van 28 juni 2019, WAHV 200.210.112. "De gemachtigde heeft zich verder op het standpunt gesteld dat de officier van justitie een dwangsom is verschuldigd, nu de beslissing op het administratief beroep pas twee maanden na de ingebrekestelling op de juiste wijze bekend is gemaakt. Het hof heeft hiervoor reeds gerefereerd aan het zaakoverzicht, waaruit blijkt dat de beslissing van de officier van justitie op 21 juli 2014 aan de betrokkene is toegestuurd. Daarmee is tijdig op het beroep beslist. Dat de gemachtigde die beslissing niet is toegestuurd, doet daar niet aan af (vgl. het arrest van het hof van 16 juni 2016, gepubliceerd op rechtspraak.nl met vindplaats ECLI:NL:GHARL:2016:4974). Nu tijdig is beslist, kan er geen dwangsom zijn verbeurd. De officier van justitie heeft terecht geen dwangsom vastgesteld."

In het arrest van het hof van 19 april 2019, WAHV 200.238.211, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2019:3508&showbutton=true&keyword=wahv&keyword=dwangsom>, heeft het hof hier een uitzondering op gemaakt. "8. Artikel 6:17 van de Awb bepaalt dat stukken in ieder geval aan de gemachtigde van een belanghebbende worden gestuurd. 9. De ondergemachtigde heeft gesteld dat de beslissing niet door hem is ontvangen en ook niet door de gemachtigde, de lessee van het voertuig. Het hof heeft geconstateerd dat in het zaakoverzicht slechts de gegevens van de betrokkene (de leasemaatschappij) zijn vermeld. Daarom is de advocaat-generaal om nadere informatie gevraagd. In antwoord daarop heeft de advocaat-generaal laten weten dat, als er een gemachtigde bekend is, beslissingen van de officier van justitie zowel naar een betrokkene als naar diens gemachtigde worden gezonden. Gelet op het tijdsverloop kan het CJIB echter niet meer nagaan of dat ook in dit geval is gebeurd. Naar het oordeel van het hof brengt dit mee dat niet aannemelijk is geworden dat de beslissing, zoals artikel 6:17 Awb voorschrijft, aan de (onder)gemachtigde is toegezonden. Slechts kan worden vastgesteld dat de beslissing aan de betrokkene is toegestuurd. 10. Het hof heeft in het licht van procedures betreffende het niet tijdig beslissen op het administratief beroep eerder geoordeeld dat niet alleen op het administratief beroep moet zijn beslist, maar dat deze beslissing ook bekend moet zijn gemaakt (vgl. het arrest van het hof van 22 juni 2017, vindplaats ECLI:NL:GHARL:2017:5254). Onder omstandigheden kan toezending van de beslissing aan de betrokkene in plaats van aan de gemachtigde voldoende zijn (vgl. het arrest van het hof van 16 juni 2016, vindplaats ECLI:NL:GHARL:2016:4974). In dit geval is dat echter niet het geval, gelet op het volgende.

10. De bepalingen over de termijnen waarbinnen het bestuursorgaan een besluit moet nemen strekken er (mede) toe te waarborgen dat belanghebbenden binnen de daarvoor geldende termijn worden geïnformeerd over de besluitvorming en bij voorkeur over de inhoud daarvan (vgl. HR 25 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:969). De betrokkene is hier een leasemaatschappij. Het is het hof ambtshalve bekend dat leasemaatschappijen doorgaans contractueel met hun lessees overeenkomen dat op kenteken opgelegde verkeersboetes voor rekening van de lessee komen. Dat brengt mee dat het voeren van WAhv-procedures geheel aan de lessee wordt overgelaten, waarbij deze als gemachtigde van de leasemaatschappij wordt aangemerkt. Als gevolg van deze constructie worden sancties weliswaar aan de leasemaatschappij opgelegd, maar worden alle verplichtingen die daaruit volgen, waaronder het tijdig aanwenden van rechtsmiddelen, verlegd naar de verantwoordelijkheid van de lessee. Dit betekent dat in gevallen als deze met het slechts toezenden van de beslissing op beroep aan de leasemaatschappij, de belanghebbende niet is geïnformeerd over de besluitvorming en bij voorkeur over de inhoud daarvan.

12. Gelet hierop kan niet worden vastgesteld dat tijdig is beslist. De kantonrechter had het beroep tegen het niet tijdig beslissen dan ook gegrond moeten verklaren. Tot vernietiging van de inleidende beschikking leidt dit niet. Het hof zal de beslissing van de kantonrechter vernietigen en het beroep tegen het niet tijdig beslissen alsnog gegrond verklaren. Nu de beslissing van de officier van justitie tot op heden niet op de juiste wijze bekend is gemaakt, zal het hof de advocaat-generaal opdragen daarvoor alsnog zorg te dragen. Vervolgens kan tegen de beslissing van de officier van justitie desgewenst beroep bij de kantonrechter worden ingesteld."

Arrest 5 juni 2018, WAHV 200.198.730

Onjuiste bekendmaking brengt op zichzelf niet mee dat niet tijdig is beslist (volgt uit eerdere jurisprudentie), maar hier pas op 14 mei 2014 beslissing OvJ op juiste wijze bekend gemaakt (terwijl blijkt het ZO op 17 juni 2013 op het administratief beroep van betrokkene is beslist) en blijkt kennelijk niet dat gemachtigde eerder via andere wijze op hoogte was van beslissing OvJ die al eerder was genomen.

De officier van justitie heeft blijkens het zaakoverzicht op 17 juni 2013 op het administratief beroep van de betrokkene beslist. De motivering van de beslissing van de officier van justitie is op diezelfde datum verzonden. Op 3 oktober 2013 heeft de gemachtigde een ingebrekestelling aan de CVOM gestuurd met het verzoek tot het nemen van een besluit op het administratief beroep alsmede de mededeling dat een dwangsom verschuldigd is indien dit niet binnen 14 dagen wordt gedaan. Op 4 december 2013 volgt een reactie van de CVOM. Op 10 december 2013 heeft de gemachtigde beroep ingesteld bij de kantonrechter. Op 14 mei 2014 heeft de officier van justitie zijn beslissing aan de betrokkene verstuurd, waarvan de ontvangst wordt erkend.

In het onderhavige geval is het desbetreffende besluit, de beslissing van de officier van justitie op het administratief beroep, niet binnen de daarvoor geldende termijn genomen. Op het moment van ontvangst van de ingebrekestelling door de CVOM op 7 oktober 2013, welke ingebrekestelling gelet op het einde van de beslistermijn niet onredelijk laat heeft plaatsgevonden, was dit besluit al wel genomen en was tevens de motivering van de beslissing verzonden. Gelet op het voorgaande kan echter slechts worden vastgesteld dat pas op 14 mei 2014 de beslissing van de officier van justitie op de juiste wijze aan de betrokkene is bekendgemaakt. Hieruit volgt dat de betrokkene aldus niet binnen de daarvoor in de wet gestelde termijn kennis heeft genomen, althans heeft kunnen nemen van de beslissing van de officier van justitie op zijn administratief beroep. Onder de hiervoor omschreven omstandigheden is niet voldaan aan de strekking van de toepasselijke beslistermijn en moet worden geoordeeld dat niet tijdig is beslist in de zin van artikel 4:17, eerste lid, Awb en dat de betrokkene, die de officier van justitie in gebreke heeft gesteld, aanspraak maakt op een dwangsom. Het hof stelt vast dat de officier van justitie niet een beschikking heeft gegeven als bedoeld in artikel 4:18 van de Awb."

Losse jurisprudentie

Arrest 28 januari 2019, WAHV 200.209.397, ECLI:NL:GHARL: 2019:689

Dwangsom. Uit het zaakoverzicht van het CJIB volgt dat de inleidende beschikking tweemaal is verzonden. De eerst verzonden inleidende beschikking is op de juiste wijze bekendgemaakt. Er moet dan ook worden uitgegaan van de bij die beschikking behorende beroeps- en beslistermijnen. Het hof laat de later verzonden inleidende beschikking buiten beschouwing.

Het hof constateert dat de inleidende beschikking tweemaal staat vermeld in het zaakoverzicht; eenmaal met verzenddatum 22 oktober 2015 en eenmaal met verzenddatum 25 januari 2016. Gelet op de bij de CJIB gehanteerde werkwijze bij de verzending van inleidende beschikkingen, moet in beginsel van een correcte verzending worden uitgegaan. Dat geldt hier te meer, omdat de gemachtigde een kopie van de inleidende beschikking van 22 oktober 2015 heeft meegezonden. Bij deze stand van zaken staat vast dat die inleidende beschikking op de juiste wijze is bekendgemaakt. Er moet dan ook worden uitgegaan van de bij die beschikking behorende beroeps- en beslistermijnen. Het hof laat de inleidende beschikking van 25 januari 2016 verder buiten beschouwing.

De inleidende beschikking is op 22 oktober 2015 verzonden, zodat de beslistermijn in beginsel eindigde op 24 maart 2016. Bij brief van 22 maart 2016 heeft de officier van justitie de gemachtigde in de gelegenheid gesteld een verzuim in het beroepschrift van 2 december 2015, namelijk het ontbreken van gronden, binnen vier weken te herstellen. Dat heeft de gemachtigde op de laatste dag van deze termijn, bij brief van 21 april 2016, door de officier van justitie ontvangen op 22 april 2016, gedaan. Daarmee is de stelling van de gemachtigde dat de verzuimbrief niet zou zijn ontvangen onaannemelijk.

Het verweer dat van opschorting van de beslistermijn in dit geval geen sprake kan zijn, omdat het verzuim de betrokkene niet kan worden toegerekend, mist doel. Gelet op artikel 7:24, derde lid, van de Awb wordt de beslistermijn in een situatie als deze waarin het administratief beroepschrift geen gronden bevat en de indiener van het administratief beroepschrift in de gelegenheid wordt gesteld dat verzuim te herstellen, van rechtswege opgeschort. De beslistermijn is hier opgeschort tot 22 april 2016.

Met de gemachtigde stelt het hof vast dat de kantonrechter in zijn overwegingen ten onrechte artikel 4:15 Awb als uitgangspunt heeft genomen. Gelet daarop lijdt de beslissing van de kantonrechter op dit punt aan een motiveringsgebrek.

Eerst twee weken na het verstrijken van de beslistermijn kan het bestuursorgaan in gebreke worden gesteld. De ingebrekestelling van 28 april 2016, ontvangen op 29 april 2016, is dan ook prematuur en er is niet gesteld of gebleken dat dit verschoonbaar is. Nu de officier van justitie niet binnen de wettelijke termijn in gebreke is gesteld, kan hij geen dwangsom hebben verbeurd.

Arrest 20 november 2018, WAHV 200.211.429, ECLI:NL:GHARL:2018:10091

Dwangsom. OvJ heeft dwangsom toegekend, ktr heeft dit afgewezen, verschuldigheid van dwangsom (waaronder de hoogte dwangsom) lag ter beoordeling bij ktr. De officier van justitie is niet in gebreke gesteld en daarom is geen dwangsom verschuldigd. Dit betekent echter niet dat de door de officier van justitie toegekende dwangsom door de kantonrechter kon worden herzien. In zaken als deze die geen kwestie van openbare orde betreffen geldt het algemene bestuursrechtelijke uitgangspunt dat het gebruikmaken van een rechtsmiddel een betrokkene niet in een slechtere positie mag brengen dan hij zou zijn geweest wanneer hij dat niet had gedaan (vergelijk: uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 6 september 2017 en 17 oktober 2018, gepubliceerd op rechtspraak.nl: ECLI:NL:RVS:2017:2412 respectievelijk ECLI:NL:RVS:2018:3378). De beslissing van de kantonrechter voor zover daarbij de dwangsombeschikking van de officier van justitie is vernietigd en het verzoek om een dwangsom is afgewezen, moet derhalve worden vernietigd.

Beoordeling (de dwangsom)

De officier van justitie heeft de betrokkene een dwangsom toegekend van € 520,- omdat er te laat op het administratief beroep is beslist. Volgens de officier van justitie is de dwangsom verschuldigd over een periode van 22 dagen, namelijk van 19 juli 2016 tot en met 10 augustus 2016.

De gemachtigde heeft de hoogte van de dwangsom bij de kantonrechter betwist. Volgens de gemachtigde bedraagt de dwangsom € 1100,- nu deze is verschuldigd over een periode van 38 dagen, namelijk van 6 juli 2016 tot en met 13 augustus 2016.

De kantonrechter heeft geoordeeld dat de officier van justitie geen dwangsom is verschuldigd. De kantonrechter heeft de beslissing tot het toekennen van een dwangsom daarom vernietigd en het verzoek om toekenning van een dwangsom afgewezen.

De gemachtigde betoogt dat de kantonrechter de dwangsom niet in zijn geheel had mogen afwijzen, omdat de officier van justitie reeds een dwangsom had toegekend. Verder herhaalt hij het verweer dat de door de officier van justitie toegekende dwangsom te laag is.

Voor zover de gemachtigde wil betogen dat de kantonrechter niet had mogen beoordelen of er een dwangsom was verschuldigd, aangezien het beroep alleen de hoogte van de dwangsom betrof, treft dit verweer geen doel. De vaststelling van de hoogte van de dwangsom ligt in het verlengde van de vraag of een dwangsom is verschuldigd. Deze vragen zijn niet van elkaar te scheiden. Met de betwisting van de hoogte van de dwangsom ligt ook de verschuldigdheid daarvan opnieuw ter beoordeling voor.

De officier van justitie had uiterlijk 20 juni 2016 op het beroep moeten beslissen. Vanaf dat moment kon de officier van justitie in gebreke worden gesteld. De gemachtigde stelt dat hij dit in zijn brief van 21 juni 2016 heeft gedaan.

De brief van 21 juni 2016 van de gemachtigde is (zo blijkt uit het ontvangststempel) op diezelfde dag door de officier van justitie ontvangen. In deze brief staat – voor zover hier van belang – het volgende:

‘Betreft: 194790282 (...)

Ik treed op als gemachtigde van J. van Wordragen, wonende te Maarssen. (...)

Naar aanleiding van een door ondergetekende ingediend administratief beroepschrift d.d.

02 februari 2016 en vanwege het uitblijven van een wettelijke tijdige beslissing uwerzijds binnen 16 weken, ontvang u dit schrijven mijnerzijds met het verzoek om mijn verzoek namens cliënt om informatie met voortvarendheid en binnen de daarvoor wettelijk vastgestelde termijn van twee weken te behandelen. Ik verzoek u de beschikking op grond van Awb art. 7:24 te vernietigen.’ Van een ingebrekestelling als bedoeld in artikel 4:17, derde lid, van de Awb is sprake als duidelijk is dat de belanghebbende het bestuursorgaan maant om alsnog een bepaald besluit te nemen. Een ingebrekestelling moet aan de volgende eisen voldoen:

- voldoende duidelijk moet zijn op welke aanvraag het document betrekking heeft;
- de belanghebbende moet zich op het standpunt stellen dat het bestuursorgaan niet tijdig op de aanvraag heeft beslist;
- de belanghebbende moet er op aandringen dat een zodanige beslissing alsnog wordt genomen (vgl. Raad van State, 24 december 2014, 201402074/1/A3, gepubliceerd op rechtspraak.nl met vindplaats ECLI:NL:RVS:2014:4682).

Het hof stelt vast dat de gemachtigde in zijn brief van 21 juni 2016 niet heeft aangedrongen op het alsnog nemen van een beslissing op het administratief beroep. Hij verzoekt de officier van justitie alleen om binnen twee weken te reageren op zijn verzoek om informatie. Deze brief is dan ook niet een ingebrekestelling met betrekking tot het administratief beroep.

Op 5 juli 2016 heeft de officier van justitie nog een brief van de gemachtigde ontvangen. Deze is vrijwel gelijk aan de brief van 21 juni 2016 en ook op die datum gedateerd. De verwijzing naar J. van Wordragen (die volgens de gemachtigde op een vergissing berust) is verwijderd. Ook deze brief kan niet als een ingebrekestelling met betrekking tot het administratief beroep worden aangemerkt.

De officier van justitie is niet in gebreke gesteld en daarom is geen dwangsom verschuldigd. Dit betekent echter niet dat de door de officier van justitie toegekende dwangsom door de kantonrechter kon worden herzien. In zaken als deze die geen kwestie van openbare orde betreffen geldt het algemene bestuursrechtelijke uitgangspunt dat het gebruikmaken van een rechtsmiddel een betrokkene niet in een slechtere positie mag brengen dan hij zou zijn geweest wanneer hij dat niet had gedaan (vergelijk: uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 6 september 2017 en 17 oktober 2018, gepubliceerd op rechtspraak.nl: ECLI:NL:RVS:2017:2412 respectievelijk ECLI:NL:RVS:2018:3378).

De beslissing van de kantonrechter voor zover daarbij de dwangsombeschikking van de officier van justitie is vernietigd en het verzoek om een dwangsom is afgewezen, moet derhalve worden vernietigd.

Administratieve afhandeling in AMBer

Aanvullend PV / aangehouden zaken

Het zal met enige regelmaat voorkomen dat een zaak door de kantonrechter wordt aangehouden. Dit kan om een scala van redenen zijn, maar de voornaamste zijn:

- De termijn voor zekerheid stelling of het aanvoeren van gronden
- Het verzoek om uitstel door de betrokkene of
- Het verzoek van de kantonrechter (nog op te maken) aanvullende stukken in het dossier te voegen